

PŘÍLOHY NA CD

1. DOTAZNÍKY

DOTAZNÍK

MYSTERY VISITING VYBRANÝCH ATRAKTIVIT MĚSTA BRNA

Název atraktivity: **Kryt 10-Z**

Adresa atraktivity: Husova ulice (naproti domu s číslem popisným 12), Brno

Jména mystery visitorů: Lenka Pernicová, Philipp Böhm

Datum a čas návštěvy: 12. března 2016 v 16:30

Podpis:

Požadavky	Splnění (Ano/Ne)	Celkem dosažené body
1. Naváděcí systém k atraktivitě	Ano	0+3+1=4
2. Úroveň parkoviště	Ano	3+3=6
3. Značení v místě	Ano	2+2=4
4. Informace u vchodu	Ne	0+3+0+2=5
5. Bezbariérový přístup	Ano	1+0=1
6. Kontrola dostupnosti tiskovin	Ano	1
7. Znalost infrastruktury okolí	Ano	3+0=3
8. Kvalita prohlídky	Ano	2+3+1+3=9
9. Úroveň odpočinkových míst	Ano	1+0=1
10. Úroveň sociálního zařízení	Ano	2
11. Úroveň prodejny suvenýrů	Ne	0
12. Subjektivní dojmy	Ano	1+3+3+3=10

Hodnotící stupnice:

3 body = Splněno zcela bez výhrad

2 body = Splněno s drobnými výhradami

1 bod = Splněno se zásadními výhradami

0 bodů = Nesplněno

1. Naváděcí systém k atraktivitě

K atraktivitě je vyžadován příjezd autem. Pro splnění tohoto požadavku je sledována úroveň naváděcího systému k samotnému cíli. Posuzována je kvalita značek, šipek, cedulí a ostatních naváděcích systémů. Jsou sledovány nedostatky a místa, kde by mohl být naváděcí systém na lepší úrovni. Zhodnoceno je příjezdové značení u nejbližšího dopravního uzlu, kterým je takové místo, kde se protíná dvě a více dopravních cest. Hlavním dopravním uzlem může být například křižovatka, zastávka městské hromadné dopravy, autobusové nebo vlakové nádraží. Dále je zhodnocen naváděcí systém od hlavního dopravního uzlu k parkovišti a od parkoviště k atraktivitě.

Příjezdové značení u nejbližšího hlavního dopravního uzlu je jasné a srozumitelné.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
			X

Značení od hlavního dopravního uzlu k parkovišti je jasné, srozumitelné a jednotné.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Značení od parkoviště k atraktivitě je jasné, srozumitelné a jednotné.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
		X	

2. Úroveň parkoviště

Je posuzována celková úroveň parkoviště. Hodnocena je velikosti parkoviště a také to, zda je parkoviště kapacitně dostačující vzhledem k typu atraktivity. Je hodnocena čistota a udržovanost parkoviště, dále jak je parkoviště vybaveno koši a osazeno zelení. Je hodnoceno označení parkoviště, zda je placené nebo neplacené.

Pro návštěvníky atraktivity je vymezeno parkoviště s dostatečně velkou kapacitou. Atraktivita nemusí mít vlastní parkoviště, lze využít například městské parkoviště. Dále je hodnoceno označení parkoviště, zda je placené či nikoliv.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Parkoviště je udržované, čisté, je obklopeno zelení a vybaveno odpadkovými koši zajišťující minimální infrastrukturu.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

3. Značení v místě

Uvnitř atraktivity je posuzována přehlednost, dostatečná srozumitelnost a jasné značení prohlídkové trasy pro návštěvníky.

Naváděcí systém v místě (pokladna, záchody, vstup do atrakce) je srozumitelný, přehledný, jednotný a jasný pro návštěvníky.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

Vzdálenost všech míst od sebe (pokladna, záchody, vstup do atrakce, obchod se suvenýry) je přiměřená, tzn. do 50 metrů.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

4. Informace u vchodu

Jsou zhodnoceny informace u vchodu nebo u pokladny a jejich dostupnost. Pozornost bude věnována i jazykovému pokrytí, tedy zda jsou informace přeloženy do cizího jazyka, i to, do kolika jazyků.

Informace u vchodu se vyskytují minimálně ve 2 jazycích (tzn. český jazyk/anglický jazyk, český jazyk/německý jazyk) a týkají se těchto čtyř položek:

- otevírací doba

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
			X

- přehled o nabídce

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

- přehled cen vstupů

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
			X

- aktuální nabízené akce, doporučení, jiné tipy

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

5. Bezbariérový přístup

Je hodnoceno, zda je budova atraktivity vybavena bezbariérovým přístupem.

Vstup do atraktivity je bezbariérový. U vstupu nejsou žádné schody a jiné překážky bránící bezbariérovému přístupu.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
		X	

Prostory v atraktivitě jsou upraveny pro osoby s omezenou schopností pohybu (invalidní vozík).

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
			X

6. Kontrola dostupnosti tiskovin

Je provedeno celkové zhodnocení tiskovin, jejich dostupnosti a dostatečného množství. Dále je hodnoceno, zda atraktivita nabízí vlastní prospekty a letáky týkající se dalších zajímavých míst v okolí, popřípadě zda jsou nabízeny i regionální tiskoviny. Ohodnoceny jsou další tištěné materiály, které jsou u pokladny k dispozici.

Volně k dispozici je letáček o navštívené atraktivitě a další kvalitní tiskoviny.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
		X	

7. Znalost infrastruktury

Je učiněn dotaz týkající se místní infrastruktury (například možnost stravování přímo v atraktivitě či v jejím okolí). Je zhodnocen obsah odpovědi. Bodově je ohodnoceno, jaký měl personál přístup k poskytování informací a zdali se snažil plně vyhovět vzneseným požadavkům.

Možnost občerstvení nebo stravování přímo v atraktivitě nebo v jejím okolí.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Personálu je položena otázka týkající se místní infrastruktury. Personál je informovaný, snaží se návštěvníkům vyhovět a poskytnout informace.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
			X

8. Kvalita prohlídky

Pokud bude v atraktivitě možnost provést prohlídku s průvodcem, bude zvolena tato varianta. Bude sledován způsob výkladu a přístup průvodce k návštěvníkům. V jiném případě bude zvolena prohlídka bez průvodce, tehdy budou sledovány doprovodné texty (s ohledem na jazykové mutace).

Je zvolena prohlídka s průvodcem anebo bez průvodce s doprovodnými texty či informačními tabulemi (text je minimálně ve dvou jazycích - český jazyk/anglický jazyk, český jazyk/německý jazyk). Prohlídka je kvalitní a atraktivní pro turisty.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

Autentický způsob zprostředkování nabídky. Prostředky, kterými je prezentována nabídka, nejsou zastaralé, odpovídají moderní době.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Nabídka je pojata srozumitelně a logicky navazuje (programová návaznost, dějová linie).

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
		X	

Návštěvník prožívá to, co daná atraktivita slibuje v tiskovinách, v reklamách a v jiných informačních prostředcích.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

9. Úroveň odpočinkových míst

Jsou zhodnoceny čekací a odpočinková místa, a to jak u vstupu do atraktivity, tak i v prostorách během prohlídky. Je ohodnocena kvalita prostředí pro odpočinek.

Vzhledem k typu atraktivity je zabezpečeno dostačující množství čekacích, klidových a odpočinkových zón.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
		X	

Úroveň čistoty a zabezpečení klidného prostředí pro odpočinek.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
			X

10. Úroveň sociálního zařízení

Je zkontrolováno sociální zařízení, jeho čistota, udržovanost a zajištěnost hygienickými potřebami.

Sociální zařízení v atraktivitě je čisté, udržované a kapacitně dostačující vzhledem k typu atraktivity.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

11. Úroveň prodejny suvenýrů

Po prohlídce je navštívena prodejna suvenýrů, popř. pokladna. Pozornost je věnována předmětům, které jsou nabízeny k prodeji.

V obchodě je možné zakoupit literaturu či průvodce vztahující se k tématu prohlídky. Nacházejí se zde propagační předměty, které jsou zaměřené na navštívenou atraktivitu.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
			X

12. Subjektivní dojmy

Jsou zhodnoceny celkové subjektivní dojmy z navštívené atraktivity.

Atraktivita má nezaměnitelnou Corporate Identity a Corporate Design (naváděcí systém, čisté a jednotné oblečení personálu, tiskoviny, tabule, atd.).

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
		X	

Personál má aktivní a profesionální přístup k návštěvníkovi, je k němu přátelský.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Personál rád návštěvníkovi vyhoví, je k němu vstřícný a laskavý. Dále má k dané věci odpovědný přístup a je motivovaný.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Personál u pokladny umí komunikovat minimálně ve dvou jazycích (tzn. český jazyk/anglický jazyk, český jazyk/německý jazyk).

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

DOTAZNÍK
MYSTERY VISITING VYBRANÝCH ATRAKTIVIT MĚSTA BRNA

Název atraktivity: VIDA! science centrum

Adresa atraktivity: Křížkovského 554/12, Brno

Jména mystery visitorů: Lenka Pernicová, Philipp Böhm

Datum a čas návštěvy: 19. března 2016 v 16:00

Podpis:

Požadavky	Splnění (Ano/Ne)	Celkem dosažené body
1. Naváděcí systém k atraktivitě	Ano	0+3+3=6
2. Úroveň parkoviště	Ano	3+3=6
3. Značení v místě	Ano	3+3=6
4. Informace u vchodu	Ano	3+3+3+3=12
5. Bezbariérový přístup	Ano	3+3=6
6. Kontrola dostupnosti tiskovin	Ano	3
7. Znalost infrastruktury okolí	Ano	3+0=3
8. Kvalita prohlídky	Ano	3+3+3+3=12
9. Úroveň odpočinkových míst	Ano	3+3=6
10. Úroveň sociálního zařízení	Ano	3
11. Úroveň prodejny suvenýrů	Ano	3
12. Subjektivní dojmy	Ano	3+3+3+1=10

Hodnotící stupnice:

3 body = Splněno zcela bez výhrad

2 body = Splněno s drobnými výhradami

1 bod = Splněno se zásadními výhradami

0 bodů = Nesplněno

1. Naváděcí systém k atraktivitě

K atraktivitě je vyžadován příjezd autem. Pro splnění tohoto požadavku je sledována úroveň naváděcího systému k samotnému cíli. Posuzována je kvalita značek, šipek, cedulí a ostatních naváděcích systémů. Jsou sledovány nedostatky a místa, kde by mohl být naváděcí systém na lepší úrovni. Zhodnoceno je příjezdové značení u nejbližšího dopravního uzlu, kterým je takové místo, kde se protíná dvě a více dopravních cest. Hlavním dopravním uzlem může být například křižovatka, zastávka městské hromadné dopravy, autobusové nebo vlakové nádraží. Dále je zhodnocen naváděcí systém od hlavního dopravního uzlu k parkovišti a od parkoviště k atraktivitě.

Příjezdové značení u nejbližšího hlavního dopravního uzlu je jasné a srozumitelné.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
			X

Značení od hlavního dopravního uzlu k parkovišti je jasné, srozumitelné a jednotné.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Značení od parkoviště k atraktivitě je jasné, srozumitelné a jednotné.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

2. Úroveň parkoviště

Je posuzována celková úroveň parkoviště. Hodnocena je velikosti parkoviště a také to, zda je parkoviště kapacitně dostačující vzhledem k typu atraktivity. Je hodnocena čistota a udržovanost parkoviště, dále jak je parkoviště vybaveno koši a osazeno zelení. Je hodnoceno označení parkoviště, zda je placené nebo neplacené.

Pro návštěvníky atraktivity je vymezeno parkoviště s dostatečně velkou kapacitou. Atraktivita nemusí mít vlastní parkoviště, lze využít například městské parkoviště. Dále je hodnoceno označení parkoviště, zda je placené či nikoliv.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Parkoviště je udržované, čisté, je obklopeno zelení a vybaveno odpadkovými koši zajišťující minimální infrastrukturu.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

3. Značení v místě

Uvnitř atraktivity je posuzována přehlednost, dostatečná srozumitelnost a jasné značení prohlídkové trasy pro návštěvníky.

Naváděcí systém v místě (pokladna, záchody, vstup do atrakce) je srozumitelný, přehledný, jednotný a jasný pro návštěvníky.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Vzdálenost všech míst od sebe (pokladna, záchody, vstup do atrakce, obchod se suvenýry) je přiměřená, tzn. do 50 metrů.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

4. Informace u vchodu

Jsou zhodnoceny informace u vchodu nebo u pokladny a jejich dostupnost. Pozornost bude věnována i jazykovému pokrytí, tedy zda jsou informace přeloženy do cizího jazyka, i to, do kolika jazyků.

Informace u vchodu se vyskytují minimálně ve 2 jazycích (tzn. český jazyk/anglický jazyk, český jazyk/německý jazyk) a týkají se těchto čtyř položek:

- otevírací doba

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

- přehled o nabídce

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

- přehled cen vstupů

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

- aktuální nabízené akce, doporučení, jiné tipy

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

5. Bezbariérový přístup

Je hodnoceno, zda je budova atraktivity vybavena bezbariérovým přístupem.

Vstup do atraktivity je bezbariérový. U vstupu nejsou žádné schody a jiné překážky bránící bezbariérovému přístupu.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Prostory v atraktivitě jsou upraveny pro osoby s omezenou schopností pohybu (invalidní vozík).

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

6. Kontrola dostupnosti tiskovin

Je provedeno celkové zhodnocení tiskovin, jejich dostupnosti a dostatečného množství. Dále je hodnoceno, zda atraktivita nabízí vlastní prospekty a letáky týkající se dalších zajímavých míst v okolí, popřípadě zda jsou nabízeny i regionální tiskoviny. Ohodnoceny jsou další tištěné materiály, které jsou u pokladny k dispozici.

Volně k dispozici je letáček o navštívené atraktivitě a další kvalitní tiskoviny.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

7. Znalost infrastruktury

Je učiněn dotaz týkající se místní infrastruktury (například možnost stravování přímo v atraktivitě či v jejím okolí). Je zhodnocen obsah odpovědi. Bodově je ohodnoceno, jaký měl personál přístup k poskytování informací a zdali se snažil plně vyhovět vzneseným požadavkům.

Možnost občerstvení nebo stravování přímo v atraktivitě nebo v jejím okolí.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Personálu je položena otázka týkající se místní infrastruktury. Personál je informovaný, snaží se návštěvníkům vyhovět a poskytnout informace.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
			X

8. Kvalita prohlídky

Pokud bude v atraktivitě možnost provést prohlídku s průvodcem, bude zvolena tato varianta. Bude sledován způsob výkladu a přístup průvodce k návštěvníkům. V jiném případě bude zvolena prohlídka bez průvodce, tehdy budou sledovány doprovodné texty (s ohledem na jazykové mutace).

Je zvolena prohlídka s průvodcem anebo bez průvodce s doprovodnými texty či informačními tabulemi (text je minimálně ve dvou jazycích - český jazyk/anglický jazyk, český jazyk/německý jazyk). Prohlídka je kvalitní a atraktivní pro turisty.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Autentický způsob zprostředkování nabídky. Prostředky, kterými je prezentována nabídka, nejsou zastaralé, odpovídají moderní době.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Nabídka je pojata srozumitelně a logicky navazuje (programová návaznost, dějová linie).

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Návštěvník prožívá to, co daná atraktivita slibuje v tiskovinách, v reklamách a v jiných informačních prostředcích.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

9. Úroveň odpočinkových míst

Jsou zhodnoceny čekací a odpočinková místa, a to jak u vstupu do atraktivity, tak i v prostorách během prohlídky. Je ohodnocena kvalita prostředí pro odpočinek.

Vzhledem k typu atraktivity je zabezpečeno dostačující množství čekacích, klidových a odpočinkových zón.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Úroveň čistoty a zabezpečení klidného prostředí pro odpočinek.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

10. Úroveň sociálního zařízení

Je zkontrolováno sociální zařízení, jeho čistota, udržovanost a zajištěnost hygienickými potřebami.

Sociální zařízení v atraktivitě je čisté, udržované a kapacitně dostačující vzhledem k typu atraktivity.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

11. Úroveň prodejny suvenýrů

Po prohlídce je navštívena prodejna suvenýrů, popř. pokladna. Pozornost je věnována předmětům, které jsou nabízeny k prodeji.

V obchodě je možné zakoupit literaturu či průvodce vztahující se k tématu prohlídky. Nacházejí se zde propagační předměty, které jsou zaměřené na navštívenou atraktivitu.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

12. Subjektivní dojmy

Jsou zhodnoceny celkové subjektivní dojmy z navštívené atraktivity.

Atraktivita má nezaměnitelnou Corporate Identity a Corporate Design (naváděcí systém, čisté a jednotné oblečení personálu, tiskoviny, tabule, atd.).

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Personál má aktivní a profesionální přístup k návštěvníkovi, je k němu přátelský.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Personál rád návštěvníkovi vyhoví, je k němu vstřícný a laskavý. Dále má k dané věci odpovědný přístup a je motivovaný.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Personál u pokladny umí komunikovat minimálně ve dvou jazycích (tzn. český jazyk/anglický jazyk, český jazyk/německý jazyk).

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
		X	

DOTAZNÍK
MYSTERY VISITING VYBRANÝCH ATRAKTIVIT MĚSTA BRNA

Název atraktivity: Hvězdárna a planetárium Brno

Adresa atraktivity: Kraví hora 2, 616 00 Brno

Jména mystery visitorů: Lenka Pernicová, Philipp Böhm

Datum a čas návštěvy: 26. března 2016 v 18:30

Podpis:

Požadavky	Splnění (Ano/Ne)	Celkem dosažené body
1. Naváděcí systém k atraktivitě	Ano	3+0+0=3
2. Úroveň parkoviště	Ano	2+2=4
3. Značení v místě	Ano	2+3=5
4. Informace u vchodu	Ano	2+2+2+2=8
5. Bezbariérový přístup	Ano	3+3=6
6. Kontrola dostupnosti tiskovin	Ano	3
7. Znalost infrastruktury okolí	Ano	2+3=5
8. Kvalita prohlídky	Ano	2+3+3+3=11
9. Úroveň odpočinkových míst	Ano	3+3=6
10. Úroveň sociálního zařízení	Ano	3
11. Úroveň prodejny suvenýrů	Ano	3
12. Subjektivní dojmy	Ano	3+3+3+3=12

Hodnotící stupnice:

3 body = Splněno zcela bez výhrad

2 body = Splněno s drobnými výhradami

1 bod = Splněno se zásadními výhradami

0 bodů = Nesplněno

1. Naváděcí systém k atraktivitě

K atraktivitě je vyžadován příjezd autem. Pro splnění tohoto požadavku je sledována úroveň naváděcího systému k samotnému cíli. Posuzována je kvalita značek, šipek, cedulí a ostatních naváděcích systémů. Jsou sledovány nedostatky a místa, kde by mohl být naváděcí systém na lepší úrovni. Zhodnoceno je příjezdové značení u nejbližšího dopravního uzlu, kterým je takové místo, kde se protíná dvě a více dopravních cest. Hlavním dopravním uzlem může být například křižovatka, zastávka městské hromadné dopravy, autobusové nebo vlakové nádraží. Dále je zhodnocen naváděcí systém od hlavního dopravního uzlu k parkovišti a od parkoviště k atraktivitě.

Příjezdové značení u nejbližšího hlavního dopravního uzlu je jasné a srozumitelné.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Značení od hlavního dopravního uzlu k parkovišti je jasné, srozumitelné a jednotné.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
			X

Značení od parkoviště k atraktivitě je jasné, srozumitelné a jednotné.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
			X

2. Úroveň parkoviště

Je posuzována celková úroveň parkoviště. Hodnocena je velikosti parkoviště a také to, zda je parkoviště kapacitně dostačující vzhledem k typu atraktivity. Je hodnocena čistota a udržovanost parkoviště, dále jak je parkoviště vybaveno koši a osazeno zelení. Je hodnoceno označení parkoviště, zda je placené nebo neplacené.

Pro návštěvníky atraktivity je vymezeno parkoviště s dostatečně velkou kapacitou. Atraktivita nemusí mít vlastní parkoviště, lze využít například městské parkoviště. Dále je hodnoceno označení parkoviště, zda je placené či nikoliv.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

Parkoviště je udržované, čisté, je obklopeno zelení a vybaveno odpadkovými koši zajišťující minimální infrastrukturu.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

3. Značení v místě

Uvnitř atraktivity je posuzována přehlednost, dostatečná srozumitelnost a jasné značení prohlídkové trasy pro návštěvníky.

Naváděcí systém v místě (pokladna, záchody, vstup do atrakce) je srozumitelný, přehledný, jednotný a jasný pro návštěvníky.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

Vzdálenost všech míst od sebe (pokladna, záchody, vstup do atrakce, obchod se suvenýry) je přiměřená, tzn. do 50 metrů.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

4. Informace u vchodu

Jsou zhodnoceny informace u vchodu nebo u pokladny a jejich dostupnost. Pozornost bude věnována i jazykovému pokrytí, tedy zda jsou informace přeloženy do cizího jazyka, i to, do kolika jazyků.

Informace u vchodu se vyskytují minimálně ve 2 jazycích (tzn. český jazyk/anglický jazyk, český jazyk/německý jazyk) a týkají se těchto čtyř položek:

- otevírací doba

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

- přehled o nabídce

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

- přehled cen vstupů

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

- aktuální nabízené akce, doporučení, jiné tipy

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

5. Bezbariérový přístup

Je hodnoceno, zda je budova atraktivity vybavena bezbariérovým přístupem.

Vstup do atraktivity je bezbariérový. U vstupu nejsou žádné schody a jiné překážky bránící bezbariérovému přístupu.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Prostory v atraktivitě jsou upraveny pro osoby s omezenou schopností pohybu (invalidní vozík).

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

6. Kontrola dostupnosti tiskovin

Je provedeno celkové zhodnocení tiskovin, jejich dostupnosti a dostatečného množství. Dále je hodnoceno, zda atraktivita nabízí vlastní prospekty a letáky týkající se dalších zajímavých míst v okolí, popřípadě zda jsou nabízeny i regionální tiskoviny. Ohodnoceny jsou další tištěné materiály, které jsou u pokladny k dispozici.

Volně k dispozici je letáček o navštívené atraktivitě a další kvalitní tiskoviny.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

7. Znalost infrastruktury

Je učiněn dotaz týkající se místní infrastruktury (například možnost stravování přímo v atraktivitě či v jejím okolí). Je zhodnocen obsah odpovědi. Bodově je ohodnoceno, jaký měl personál přístup k poskytování informací a zdali se snažil plně vyhovět vzneseným požadavkům.

Možnost občerstvení nebo stravování přímo v atraktivitě nebo v jejím okolí.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

Personálu je položena otázka týkající se místní infrastruktury. Personál je informovaný, snaží se návštěvníkům vyhovět a poskytnout informace.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

8. Kvalita prohlídky

Pokud bude v atraktivitě možnost provést prohlídku s průvodcem, bude zvolena tato varianta. Bude sledován způsob výkladu a přístup průvodce k návštěvníkům. V jiném případě bude zvolena prohlídka bez průvodce, tehdy budou sledovány doprovodné texty (s ohledem na jazykové mutace).

Je zvolena prohlídka s průvodcem anebo bez průvodce s doprovodnými texty či informačními tabulemi (text je minimálně ve dvou jazycích - český jazyk/anglický jazyk, český jazyk/německý jazyk). Prohlídka je kvalitní a atraktivní pro turisty.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

Autentický způsob zprostředkování nabídky. Prostředky, kterými je prezentována nabídka, nejsou zastaralé, odpovídají moderní době.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Nabídka je pojata srozumitelně a logicky navazuje (programová návaznost, dějová linie).

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Návštěvník prožívá to, co daná atraktivita slibuje v tiskovinách, v reklamách a v jiných informačních prostředcích.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

9. Úroveň odpočinkových míst

Jsou zhodnoceny čekací a odpočinková místa, a to jak u vstupu do atraktivity, tak i v prostorách během prohlídky. Je ohodnocena kvalita prostředí pro odpočinek.

Vzhledem k typu atraktivity je zabezpečeno dostačující množství čekacích, klidových a odpočinkových zón.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Úroveň čistoty a zabezpečení klidného prostředí pro odpočinek.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

10. Úroveň sociálního zařízení

Je zkontrolováno sociální zařízení, jeho čistota, udržovanost a zajištěnost hygienickými potřebami.

Sociální zařízení v atraktivitě je čisté, udržované a kapacitně dostačující vzhledem k typu atraktivity.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

11. Úroveň prodejny suvenýrů

Po prohlídce je navštívena prodejna suvenýrů, popř. pokladna. Pozornost je věnována předmětům, které jsou nabízeny k prodeji.

V obchodě je možné zakoupit literaturu či průvodce vztahující se k tématu prohlídky. Nacházejí se zde propagační předměty, které jsou zaměřené na navštívenou atraktivitu.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

12. Subjektivní dojmy

Jsou zhodnoceny celkové subjektivní dojmy z navštívené atraktivity.

Atraktivita má nezaměnitelnou Corporate Identity a Corporate Design (naváděcí systém, čisté a jednotné oblečení personálu, tiskoviny, tabule, atd.).

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Personál má aktivní a profesionální přístup k návštěvníkovi, je k němu přátelský.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Personál rád návštěvníkovi vyhoví, je k němu vstřícný a laskavý. Dále má k dané věci odpovědný přístup a je motivovaný.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Personál u pokladny umí komunikovat minimálně ve dvou jazycích (tzn. český jazyk/anglický jazyk, český jazyk/německý jazyk).

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

DOTAZNÍK
MYSTERY VISITING VYBRANÝCH ATRAKTIVIT MĚSTA BRNA

Název atraktivity: Kostnice u sv. Jakuba

Adresa atraktivity: Jakubské náměstí, 658 78 Brno

Jména mystery visitorů: Lenka Pernicová, Philipp Böhm

Datum a čas návštěvy: 1. dubna 2016 v 17:30

Podpis:

Požadavky	Splnění (Ano/Ne)	Celkem dosažené body
1. Naváděcí systém k atraktivitě	Ano	0+3+0=3
2. Úroveň parkoviště	Ano	3+3=6
3. Značení v místě	Ano	1+3=4
4. Informace u vchodu	Ano	3+3+2+2=10
5. Bezbariérový přístup	Ne	0
6. Kontrola dostupnosti tiskovin	Ano	3
7. Znalost infrastruktury okolí	Ano	2+3=5
8. Kvalita prohlídky	Ano	2+3+3+3=11
9. Úroveň odpočinkových míst	Ano	0+1=1
10. Úroveň sociálního zařízení	Ne	0
11. Úroveň prodejny suvenýrů	Ano	3
12. Subjektivní dojmy	Ano	2+3+3+3=11

Hodnotící stupnice:

3 body = Splněno zcela bez výhrad

2 body = Splněno s drobnými výhradami

1 bod = Splněno se zásadními výhradami

0 bodů = Nesplněno

1. Naváděcí systém k atraktivitě

K atraktivitě je vyžadován příjezd autem. Pro splnění tohoto požadavku je sledována úroveň naváděcího systému k samotnému cíli. Posuzována je kvalita značek, šipek, cedulí a ostatních naváděcích systémů. Jsou sledovány nedostatky a místa, kde by mohl být naváděcí systém na lepší úrovni. Zhodnoceno je příjezdové značení u nejbližšího dopravního uzlu, kterým je takové místo, kde se protíná dvě a více dopravních cest. Hlavním dopravním uzlem může být například křižovatka, zastávka městské hromadné dopravy, autobusové nebo vlakové nádraží. Dále je zhodnocen naváděcí systém od hlavního dopravního uzlu k parkovišti a od parkoviště k atraktivitě.

Příjezdové značení u nejbližšího hlavního dopravního uzlu je jasné a srozumitelné.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
			X

Značení od hlavního dopravního uzlu k parkovišti je jasné, srozumitelné a jednotné.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Značení od parkoviště k atraktivitě je jasné, srozumitelné a jednotné.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
			X

2. Úroveň parkoviště

Je posuzována celková úroveň parkoviště. Hodnocena je velikosti parkoviště a také to, zda je parkoviště kapacitně dostačující vzhledem k typu atraktivity. Je hodnocena čistota a udržovanost parkoviště, dále jak je parkoviště vybaveno koši a osazeno zelení. Je hodnoceno označení parkoviště, zda je placené nebo neplacené.

Pro návštěvníky atraktivity je vymezeno parkoviště s dostatečně velkou kapacitou. Atraktivita nemusí mít vlastní parkoviště, lze využít například městské parkoviště. Dále je hodnoceno označení parkoviště, zda je placené či nikoliv.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Parkoviště je udržované, čisté, je obklopeno zelení a vybaveno odpadkovými koši zajišťující minimální infrastrukturu.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

3. Značení v místě

Uvnitř atraktivity je posuzována přehlednost, dostatečná srozumitelnost a jasné značení prohlídkové trasy pro návštěvníky.

Naváděcí systém v místě (pokladna, záchody, vstup do atrakce) je srozumitelný, přehledný, jednotný a jasný pro návštěvníky.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
		X	

Vzdálenost všech míst od sebe (pokladna, záchody, vstup do atrakce, obchod se suvenýry) je přiměřená, tzn. do 50 metrů.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

4. Informace u vchodu

Jsou zhodnoceny informace u vchodu nebo u pokladny a jejich dostupnost. Pozornost bude věnována i jazykovému pokrytí, tedy zda jsou informace přeloženy do cizího jazyka, i to, do kolika jazyků.

Informace u vchodu se vyskytují minimálně ve 2 jazycích (tzn. český jazyk/anglický jazyk, český jazyk/německý jazyk) a týkají se těchto čtyř položek:

- otevírací doba

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

- přehled o nabídce

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

- přehled cen vstupů

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

- aktuální nabízené akce, doporučení, jiné tipy

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

5. Bezbariérový přístup

Je hodnoceno, zda je budova atraktivity vybavena bezbariérovým přístupem.

Vstup do atraktivity je bezbariérový. U vstupu nejsou žádné schody a jiné překážky bránící bezbariérovému přístupu.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
			X

Prostory v atraktivitě jsou upraveny pro osoby s omezenou schopností pohybu (invalidní vozík).

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
			X

6. Kontrola dostupnosti tiskovin

Je provedeno celkové zhodnocení tiskovin, jejich dostupnosti a dostatečného množství. Dále je hodnoceno, zda atraktivita nabízí vlastní prospekty a letáky týkající se dalších zajímavých míst v okolí, popřípadě zda jsou nabízeny i regionální tiskoviny. Ohodnoceny jsou další tištěné materiály, které jsou u pokladny k dispozici.

Volně k dispozici je letáček o navštívené atraktivitě a další kvalitní tiskoviny.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

7. Znalost infrastruktury

Je učiněn dotaz týkající se místní infrastruktury (například možnost stravování přímo v atraktivitě či v jejím okolí). Je zhodnocen obsah odpovědi. Bodově je ohodnoceno, jaký měl personál přístup k poskytování informací a zdali se snažil plně vyhovět vzneseným požadavkům.

Možnost občerstvení nebo stravování přímo v atraktivitě nebo v jejím okolí.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

Personálu je položena otázka týkající se místní infrastruktury. Personál je informovaný, snaží se návštěvníkům vyhovět a poskytnout informace.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

8. Kvalita prohlídky

Pokud bude v atraktivitě možnost provést prohlídku s průvodcem, bude zvolena tato varianta. Bude sledován způsob výkladu a přístup průvodce k návštěvníkům. V jiném případě bude zvolena prohlídka bez průvodce, tehdy budou sledovány doprovodné texty (s ohledem na jazykové mutace).

Je zvolena prohlídka s průvodcem anebo bez průvodce s doprovodnými texty či informačními tabulemi (text je minimálně ve dvou jazycích - český jazyk/anglický jazyk, český jazyk/německý jazyk). Prohlídka je kvalitní a atraktivní pro turisty.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

Autentický způsob zprostředkování nabídky. Prostředky, kterými je prezentována nabídka, nejsou zastaralé, odpovídají moderní době.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Nabídka je pojata srozumitelně a logicky navazuje (programová návaznost, dějová linie).

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Návštěvník prožívá to, co daná atraktivita slibuje v tiskovinách, v reklamách a v jiných informačních prostředcích.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

9. Úroveň odpočinkových míst

Jsou zhodnoceny čekací a odpočinková místa, a to jak u vstupu do atraktivity, tak i v prostorách během prohlídky. Je ohodnocena kvalita prostředí pro odpočinek.

Vzhledem k typu atraktivity je zabezpečeno dostačující množství čekacích, klidových a odpočinkových zón.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
			X

Úroveň čistoty a zabezpečení klidného prostředí pro odpočinek.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
		X	

10. Úroveň sociálního zařízení

Je zkontrolováno sociální zařízení, jeho čistota, udržovanost a zajištěnost hygienickými potřebami.

Sociální zařízení v atraktivitě je čisté, udržované a kapacitně dostačující vzhledem k typu atraktivity.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
			X

11. Úroveň prodejny suvenýrů

Po prohlídce je navštívena prodejna suvenýrů, popř. pokladna. Pozornost je věnována předmětům, které jsou nabízeny k prodeji.

V obchodě je možné zakoupit literaturu či průvodce vztahující se k tématu prohlídky. Nacházejí se zde propagační předměty, které jsou zaměřené na navštívenou atraktivitu.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

12. Subjektivní dojmy

Jsou zhodnoceny celkové subjektivní dojmy z navštívené atraktivity.

Atraktivita má nezaměnitelnou Corporate Identity a Corporate Design (naváděcí systém, čisté a jednotné oblečení personálu, tiskoviny, tabule, atd.).

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
	X		

Personál má aktivní a profesionální přístup k návštěvníkovi, je k němu přátelský.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

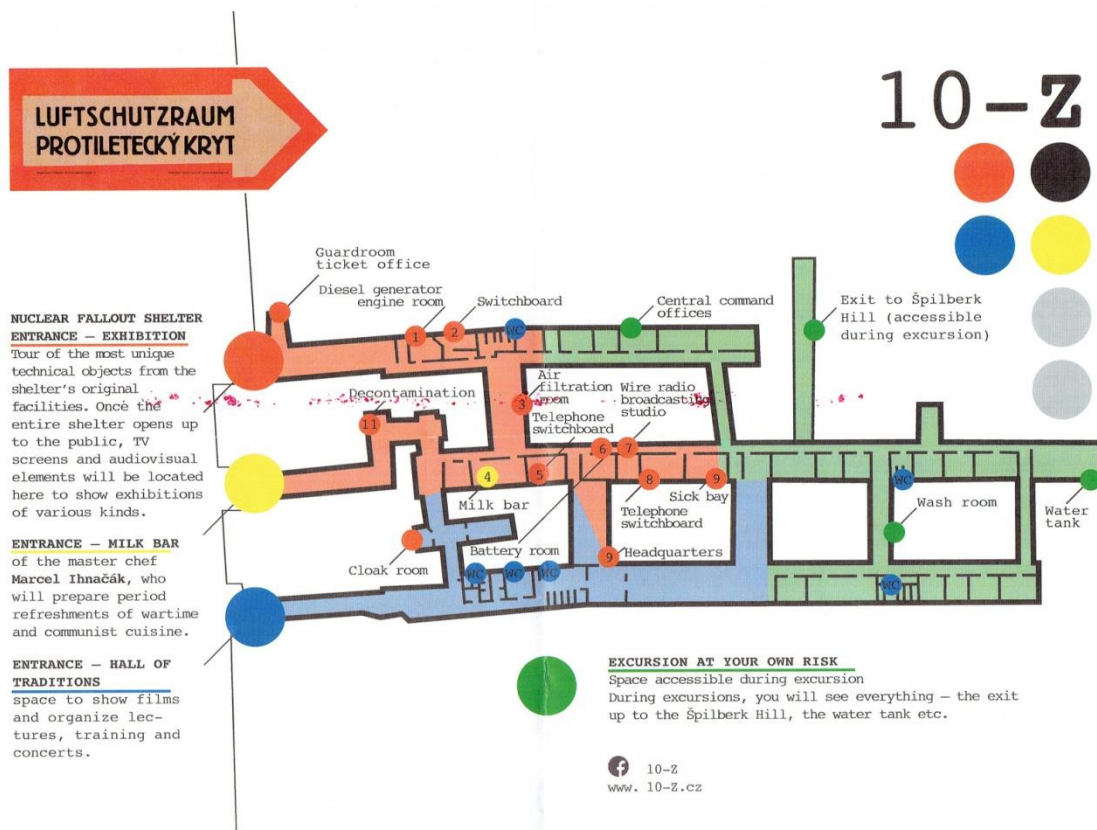
Personál rád návštěvníkovi vyhoví, je k němu vstřícný a laskavý. Dále má k dané věci odpovědný přístup a je motivovaný.

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

Personál u pokladny umí komunikovat minimálně ve dvou jazycích (tzn. český jazyk/anglický jazyk, český jazyk/německý jazyk).

3 body	2 body	1 bod	0 bodů
X			

2. TISKOVINY ATRAKTIVIT

Obr. 1 Plánek Krytu 10-Z

NOTICE: The temperature in the nuclear fallout shelter remains around 14° Celsius year round. While touring and later relaxing in the café, we can lend you army field jackets found hanging at the shelter entrance on the left hand side of the corridor.

HISTORY of 10-Z

10-Z is the code name of probably the most highly classified nuclear fallout shelter in Brno dating back to the communist era, whose purpose was to protect key officials of the city and region. It had been built during the Nazi occupation as a civil defense (Luftschutz) shelter from American and Soviet bombardment of Brno.

In 1946-1948, here inside the hill atop which Špilberk Castle stands, a successful wholesale wine store flourished, Löwy and Šmíd, but the communists confiscated it from its owners just two days after having usurped power in February, 1948. The nuclear fallout shelter was completed in 1959. It could house up to 500 important municipal and regional officials for three days in a time when Czechoslovakia was under no actual threat of nuclear attack, and when the communist regime suppressed any and all expression of freedom made by its own citizens. Shelter "10-Z" became operational in 1959, and was never used outside of training. In January 2015, the American Fund, a public service company, began the process of restoring access to 10-Z. The main ideas driving the project are to create a meeting place out of this original military complex, to build an audiovisual exhibit, and eventually to make everything publicly accessible. 10-Z is now an existing part of the Integrated Rescue System of the South Moravian Region, so it must also meet criteria for emergency management uses. Meanwhile, the American Fund has pledged to keep the original technology operational. The fund finances operation and repairs from its own resources, and has yet to obtain any public support. Without it however, it is not possible to implement a project of this scope.

INTERESTING FACTS:

- The total length of corridors including emergency exits reaches nearly 600 meters.
- The longest (middle) tunnel reaches 126 meters deep into Špilberk Hill horizontally from the Husova street entrance.
- The shelter has 65 rooms over 1,500 square meters.
- A water reservoir with 50 cubic meters is found at the back of the longest corridor.

KEY:

Guardhouse – this room served as the guardhouse for the original WWII air shelter. After the war, Löwy and Šmíd used it as an office for their wholesale wine business, and it later became a workshop (photo 2014). The company Heunisch donated the filters in wooden crates found at the entrance, salvaged from the terminated shelter of the former company Zetor.

Škoda Power backup generator – the diesel motor built in 1958 was to produce electricity in the event of a power outage to drive the air-handling technology, telephone switchboards and for lighting. Its twelve-cylinders provide 60 kW output. Motor exhaust is led out of the shelter to Špilberk Park. Heat from the motor was to be used to heat the shelter.

Air filtration room - this was to provide air filtered pure of radiation or chemicals from an attack for around 500 persons for a period of three days. Air is drawn in via small chimneys in Špilberk Park and is led by an air piping system back into the shelter. During this operation, the suctioned air is purified through filters capturing radioactive particles or chemical gases. In the air circulation mode, the air intake from the outside can be shut off, and then air is only circulated within the shelter. Oxygen from tanks is mixed in, and by filtering, the carbon dioxide created by breathing is

broken down. Constant overpressure was maintained in the shelter to prevent permeation of contaminated air into the shelter by e.g. poorly closed doors.

Emergency telephone switchboard of the Municipal Telecommunications Administration - this location contained up to 800 telephone lines, including civilian ones, which if necessary were to provide connection all across Czechoslovakia. After three months of efforts, we were able to reinstate one line, which we used to install Internet connection into 10-Z. Now it features Wi-Fi throughout thanks to the generosity of one person who wishes to remain anonymous.

Battery room - upon a power outage, this room ensured the continuity of telephone connection until the generator was up and running - a Škoda genset.

Wire radio broadcasting studio – from here it was possible to enter a radio broadcast via land line within the city and region.

Manual telephone switchboard - nonstop call interconnection service continued in the manual telephone switchboard from 1959 to the start of the 1990s. The switchboard, built on 1930s technology, was indestructible; the company ETA Hlinsko series manufactured them for Communist Bloc countries.

Sick bay – each fallout shelter must be equipped not only with a headquarters or morgue, but also a sick bay, which we have symbolically fitted with period equipment by the brand Chirana.

Decontamination – this is where those entering the shelter were cleansed of chemical contaminants or radiation. Here you can enjoy Turkish-style coffee or some typical communist-era food. Our supporter, master chef Marcel Ihnačák, will be serving such delicacies.

Headquarters – the purpose of the police and regional headquarters was to hold meetings and control possible operations while under attack.

Send us your photos from 10-Z to Facebook - we will publish the most interesting ones.

www.10-Z.cz; facebook: 10-Z

MILK BAR

Potato soup	35 Kč	DRINKS	
Egg salad	21 Kč	Strawberry milkshake	25 Kč
Parisian salad	23 Kč	Tea, lemon	18 Kč
Russian egg	30 Kč	Turkish-style coffee	18 Kč
(with meat)	32 Kč	Espresso	28 Kč
Salami platter	27 Kč		
Roll	3 Kč	Draught beer	0.5l 35 Kč
Slice of bread	3 Kč	Bottled beer	0.5l 18 Kč
		Lemonade	0.5l 25 Kč
Doughnut	10 Kč	Wine white, red	2dcl 35 Kč
Honzovka (traditional cake)	15 Kč		
		Person responsible: comrade	
		IHNAČÁK Marcel	

VIDA! SCIENCE CENTRUM

Co je to vlastně VIDA!?

Na přece svládní – když objevíte něco překvapivého. VIDA! To jsem nevádal...? Schválně podívejte, kolikrát u nás řeknete „VIDA!“. Důvodů je tu dost, konkrétně 151 exponátů, které musíte vyzkoušet na vlastní kůži.

Nашe expozice = 4600 m² chytré zábavy

Čekají na vás desítky interaktivních exponátů rozdělených do 4 tematických sekcí - **Planeta, Civilizace, Člověk a Mikrosvět**. Součástí expozice je i **Dětské science centrum** pro děti od 2 do 6 let.

Science show

V Divadle vědy si můžete užít naše představení plné zábavných pokusů. **Cena za science show je součástí vstupného do expozice.** Místo není možné rezervovat. Maximální kapacita divadla je 80 osob.

Přibližné začátky science show (přesný čas je vždy hlášen rozhlásem):
Po-Pá: 10:30, 11:30, 15:30
So-Ne: 11:00, 15:00, 16:30

Nedělní programy

Každou neděli si u nás můžete užít speciální programy v podobě originálních dílen nebo demonstrací v expozici. Aktuální program najdete vždy na www.vida.cz/nedelni-programy

Relax zóna

Víte, kolik kalorií spálíte přemýšlením? A co teprve radostným objevováním? Pro všechny, kteří potřebují doplnit energii, je v prvním podlaží k dispozici relax zóna. **POZOR!** Mimo relax zónu není dovoleno jíst ani pít.

Gift shop

Hledáte originální a smysluplný dárek? Chcete si z našeho science centra odnést něco na památku? Navštivte náš obchod s dárkovými předměty.

Provozovatelem VIDA! science centra je příspěvková organizace s názvem Moravian Science Centre Brno, zřízená Jihomoravským krajem.

OTEVÍRACÍ DOBA:
Po: 9.00 – 14.00
Út – Pá: 9.00 – 18.00
So – Ne: 10.00 – 18.00
Otevírací dobu během svátečních období najdete na www.vida.cz

CENÍK VSTUPENEK:

Běžné vstupné	190 Kč/os.
Snížené vstupné (dětí 3-15 let, studenti 15-26 let, ISIC/ITIC, senioři 65+, ZTP, ZTP/P)	110 Kč/os.
Rodinné vstupné "A" (2 dospělí + 2-3 děti do 15 let nebo studenti)	490 Kč/rodina
Rodinné vstupné "B" (1 dospělý + 2-3 děti do 15 let nebo studenti)	360 Kč/rodina
Organizovaná dětská skupina (školy, kroužky, skauti apod.)	90 Kč/os.
Organizovaná skupina od 10 osob bez ohledu na věk	130 Kč/os.
Děti do 3 let, průvodce držitele průkazu ZTP/P, doprovod organizovaných dětských skupin	vstup zdarma

Děti do 10 let pouze s doprovodem osoby starší 18 let

STOHNĚTE SI NEMÍ V KOMUNOVÁNÍ!
Přihlaste se k odběru našeho newsletteru na: www.vida.cz

Staňte se našimi fanoušky na:
www.facebook.com/vidabrno

Sledujte nás na:
www.instagram.com/vidabrno

E-mail: info@vida.cz
Telefon: +420 515 201 000
Adresa: Křižkovského 554/12, 603 00 Brno

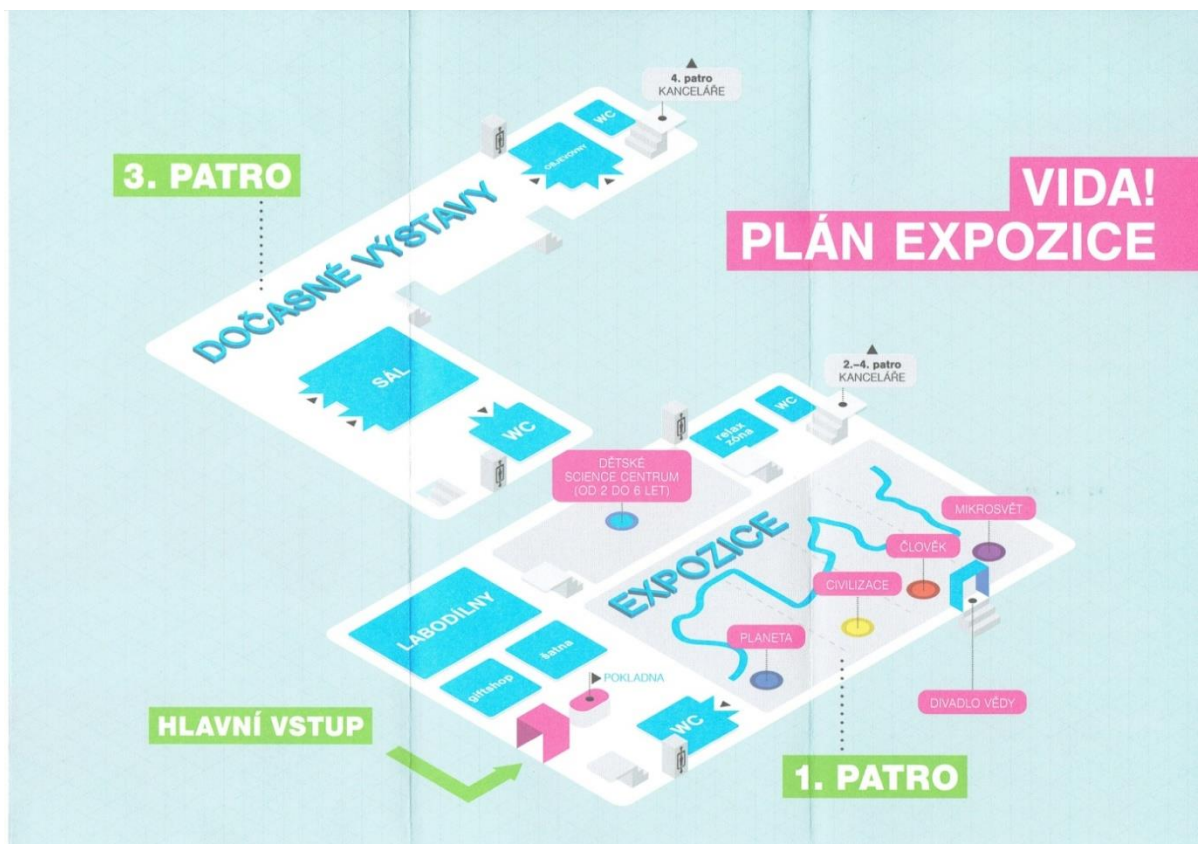
 Jihomoravský kraj

VIDA!

ZÁBAVNÍ
VĚDECKÝ PARK
PRO CELOU RODINU

Obr. 4 Leták VIDA! s plánkem (1. strana)

Obr. 5 Leták VIDA! s plánkem (2. strana)

OTEVÍRACÍ DOBA:
Po: 9.00 – 14.00
Út – Pá: 9.00 – 18.00
So – Ne: 10.00 – 18.00

Otevírací dobu během státních svátků a prázdnin najdete na www.vida.cz

ZŮSTAŇTE S NÁMI V KONTAKTU!
 Přihlaste se k odběru našeho newsletteru na: www.vida.cz

Staňte se našimi fanoušky:
www.facebook.com/vidabrno

Sledujte nás:
www.instagram.com/vidabrno

E-mail: info@vida.cz
 Telefon: +420 515 201 000
 Adresa: Křížkovského 554/12, 603 00 Brno

VIDA!

v Brně

ZÁBAVNÍ VĚDECKÝ PARK PRO CELOU RODINU

www.vida.cz

CENÍK VSTUPENEK:

Běžné vstupné	190 Kč/os.
Snížené vstupné děti 3–15 let, studenti 15–26 let, ISIC/ITIC, senioři 65+, ZTP, ZTP/P	110 Kč/os.
Rodinné vstupné "A" 2 dospělí + 2–3 děti do 15 let nebo studenti	490 Kč/rodina
Rodinné vstupné "B" 1 dospělý + 2–3 děti do 15 let nebo studenti	360 Kč/rodina
Organizovaná dětská skupina školy, kroužky, skauti apod.	90 Kč/os.
Organizovaná skupina od 10 osob bez ohledu na věk	130 Kč/os.
Děti do 3 let, průvodce držitele průkazu ZTP/P, doprovod organizovaných dětských skupin	vstup zdarma

Děti do 10 let pouze s doprovodem
osoby starší 18 let

Obr. 6 Leták Vida! (1. strana)

VIDA! SCIENCE CENTRUM

Co je to vlastně VIDA!?

No přece zvolání, když objevíte něco překvapivého. „Vida! To jsem nevěděl...“. Přijďte k nám a schválně počítejte, kolikrát u nás řeknete „Vida!“ Důvodů je tu dost, dohromady přes 150 exponátů, které musíte vyzkoušet na vlastní kůži.

Naše expozice = 4600 m² chytré zábavy

Zeměřesná deska, oceán v lahvi, kolo na laně, rotující místnost, obří srdce, tornádo – to jsou ukázky exponátů, které si můžete vyzkoušet a lépe tak porozumět světu kolem nás. Celá expozice je rozdělena do 4 tematických sekcí: **Planeta**, **Civilizace**, **Člověk** a **Mikrosvět**. Součástí je i **Dětské science centrum** pro děti od 2 do 6 let a prostor pro dočasně výstavy.

Představení se zábavnými pokusy

Je možné zapálit oheň kostkou ledu? Zatlouct banánem hřebík? Vyrobit světélkující sliz? Na tyto a spoustu dalších otázek dostanete odpovědi během show, která jsou v ceně vstupenky a konají se několikrát během dne.

Nedělní programy

Každou neděli si u nás můžete užít speciální programy v podobě originálních dílen nebo demonstrací v expozici. Aktuální program najdete vždy na www.vida.cz/nedelniprogramy.

Od prosince 2015 nově také projekce 3D filmů!

Jihomoravský kraj

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

OP Výzkum a vývoj
pro Inovace

Videonávod:

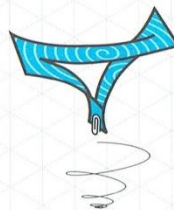
www.youtube.com/vidasc

ROZTOČTE TO!

Vyrobte si vlastní vrtulku.

Budete potřebovat: Nůžky a jednu kancelářskou sponku.

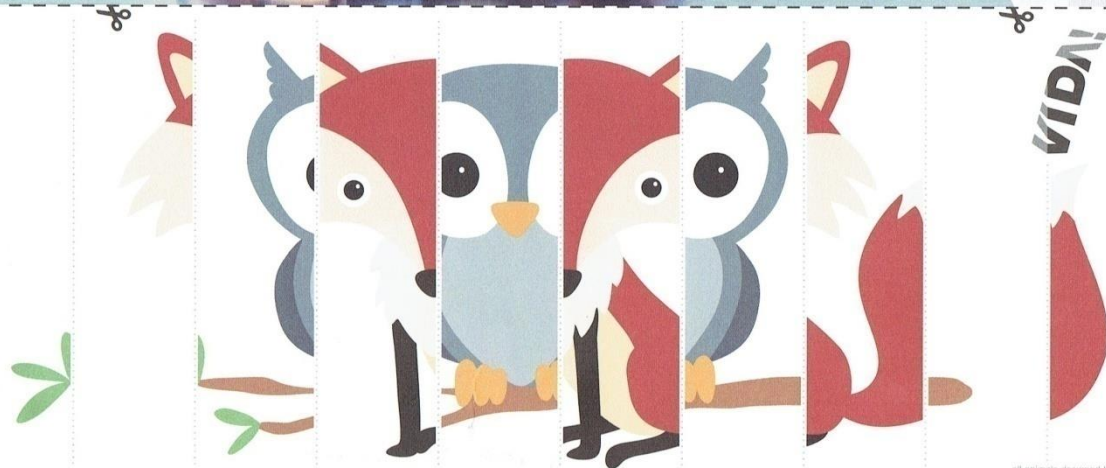
1. Odstříhnete vyznačenou část tohoto letáku, podle čárkovaných čar ji nastříhnete.
2. Položte na sebe proužky tak, aby se oba puntíky dotýkaly.
3. Část s puntíky spojte kancelářskou sponkou.
4. Vrtulku pusťte z výšky volně dolů.

Vrtulka padá k zemi díky gravitační síle. Proti tomuto pohybu působí odpor vzduchu, jeho proudění způsobuje, že se vrtulka otáčí.

Obr. 7 Leták Vida! (2. strana)

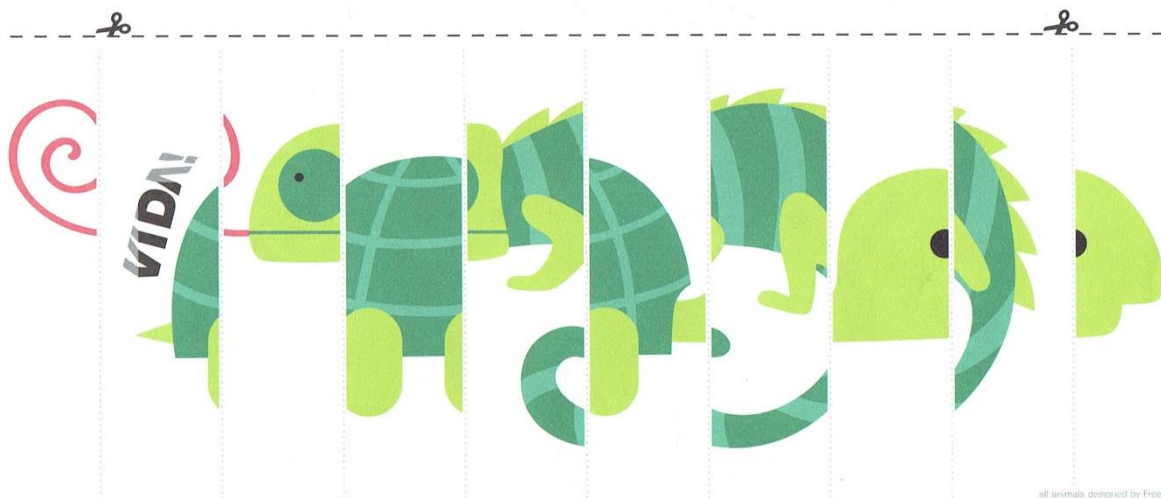
all animals designed by Freepik

Obr. 8 Leták VIDA! „Podívejte se na věci z různých stran“ (1. strana)

Podívejte se na věci z různých stran

Občas věci vypadají nesrozumitelně a příliš složitě. Někdy pomáhá podívat se na ně z více stran, nebát se a pohrát si s nimi. V zábavním vědeckém parku VIDA! na vás čeká přes 150 exponátů, které jsou k tomu jako stvořené.

Odstrihněte spodní část této stránky a podél naznačených čar přehněte několikrát papír tak, aby vznikla harmonika. Tu pak položte před sebe na stůl a podívejte se na obrázek z jedné a pak z druhé strany. Už víte, co je na obrázku namalované?

all animals designed by Freepik

Obr. 9 Leták VIDA! „Podívejte se na věci z různých stran“ (2. strana)

VIDA! LETNÍ PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY

BĚHEM LETNÍCH PRÁZDNIN

CESTA KOLEM SVĚTA
(pro děti 1. – 3. tříd)

11. 7. – 15. 7. 2016
25. 7. – 29. 7. 2016
15. 8. – 19. 8. 2016

**BYL JEDNOU
JEDEN ŽIVOT**
(pro děti 3. – 5. tříd)

18. 7. – 22. 7. 2016
1. 8. – 5. 8. 2016

V HLAVĚ
(pro děti 6. – 9. tříd)

22. 8. – 26. 8. 2016

Další informace stejně jako závaznou přihlášku najdete na:
www.vida.cz/primestsketabory

Obr. 10 Leták Vida! na letní příměstské tábory

VIDA!

v Brně

**ZÁBAVNÍ
VĚDECKÝ PARK
PRO CELOU RODINU**

Troufnete si...

- ... rozpoutat tornádo?
- ... vyřešit záhadu bermudského trojúhelníku?
- ... moderovat předpověď počasí?
- ... vyzkoušet kolo na laně?
- Troufnete si vědět víc o světě kolem nás?

U brněnského výstaviště na vás čeká 4600 m² chytré zábavy.

Vyzkoušejte přes 150 interaktivních exponátů!

V ceně vstupenky je představení s pokusy.

otevřeno každý den
Křížkovského 12, Brno
www.vida.cz

Obr. 11 Leták Vida! s Möbiovou páskou (1. strana)

VYTVOŘTE SI SVÉ VLASTNÍ NEKONEČNO

VIDA! Möbiova páska!

Vyrobte si vlastní nekonečnou pásku a pozorujte, co umí:

1. Odstříhnete vyznačenou část tohoto letáku.

2. Vzniklý proužek jednou přetočte.

3. Slepte konce k sobě tak, aby se překrýval růžový puntík s růžovým a zelený puntík se zeleným.

TOP zajímavosti o Möbiově pásce:

Má jen jednu stranu – nemá rub a líc. A má jen jednu jedinou hranu.

Začněte na pásku kreslit čáru, sledujte, co se děje, než opět narazíte na její začátek.

Své nekonečno můžete zvětšovat. Zkuste pásku rozstříhnout v polovině!

Zkuste pásku rozstříhnout v jedné třetině, to je skoro kouzelnický trik. Vzniknou totiž dvě do sebe vpletené pásy.

A pokud budete v rozstřihávání pokračovat, vzniklé proužky se propletou se všemi ostatními.

V praxi našla páska uplatnění například jako přehrávací magnetofonová smyčka, která umožňuje dvojnásobnou délku záznamu.

V roce 1858 ji nezávisle na sobě objevili matematici August Ferdinand Möbius a Johann Benedikt Listing.

Návod a inspirace:

www.youtube.com/vidasc

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

Obr. 12 Leták VIDA! s Möbiovou páskou (2. strana)

VÍTÁNÍ JARA 2016

V sobotu před prvním jarním dnem se u nás seznámíte s přírodními "životabudiči a čističi" z rostlinné říše, na výpravě za planetou Zemí se například dozvíte proč se střídají roční období a co je to rovnodennost. Něco si vyrobíte a něco si odnesete.

19. března od 13:00 do 17:00
vstupné 50 Kč

PŘEDNÁŠKY

METEOROLOGICKÝ TÝDEN

Po každé přednášce proběhne jako bonus projekce nového pořadu Země v pohybu v sále digitária.

Gregor Mendel byl meteorologem. Jak probíhají meteorologická měření? – RNDr. Ing. Jaroslav Rožnovský, CSc.

14. března v 18:30, vstupné 100 Kč

O předpovědi počasí – Mgr. Peter Münster

15. března v 18:30, vstupné 100 Kč

Voda v naší krajině – Ing. Eva Soukalová, CSc.

16. března v 18:30, vstupné 100 Kč

Změna klimatu aneb o kritických 2°C. Budeme mít povodně i sucho? – RNDr. Ing. Jaroslav Rožnovský, CSc.

17. března v 18:30, vstupné 100 Kč

Brňané, víte, co dýcháte? – Mgr. Robert Skeřil, PhD.

18. března v 18:30, vstupné 100 Kč

JAZYK A POZNÁVÁNÍ SVĚTA

Máme spoustu teorií, které mapují náš svět i to, jak funguje. Naše teorie jsou tak dokonalé, jak dokonale se nám podařilo svět zmapovat; ale mohou být také jen tak dokonalé, jak dokonalé je médium, ve kterém je tvoříme – náš jazyk.

přednáší Jaroslav Peregrin z Filozofického ústavu Akademie věd ČR
ve čtvrtek 3. března v 18:00 v sále digitária

SCIENCE TO GO!

Pod pojmem Science to Go! se skrývá série krátkých populárních přednášek (15 – 20 minut), které se týkají současných žhavých témat z oblasti fyziky a nejen ji. Jakub Junýšek – Kosmologie, Helena Kolečová – Čemu ani částicovní fyzici (zatím) nerozumí, Daniel Scheirich – Původ hmoty, Higgsův boson, CERN a Pavel Stránský – Einsteinova relativita.

čtvrtek 10. března v 18:00 v sále digitária

OBECNÁ TEORIE RELATIVITY – GRAVITACE PODLE EINSTEINA

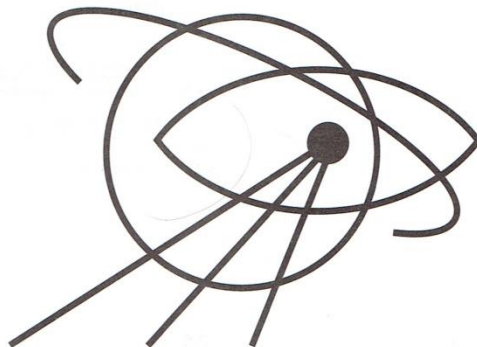
V přednášce naznačíme, v čem Einsteinův popis relativity spočívá, jaké teoretické předpovědi přináší a do jaké míry se je podařilo v uplynulém století experimentálně odhalit, tedy nalézt stopy velkého třesku, černých děr či gravitačních vln.

přednáší Robert Švarc z Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze
ve čtvrtek 24. března v 18:00 v sále digitária

JAK URVAT NEJLEPŠÍ PARTNERKU A JÍDLO

Teorie her a konflikty. Co dělat, když nás výhra stáhne oba do propasti? Jak omezit ničivé války národů? Teorie her řeší i tyto otázky analýzy konfliktů – jak v evoluci chování, tak z pohledu dalších perspektiv existence lidstva.

přednáší Aleš Antonín Kuběna z Ústavu teorie informace a automatizace AV ČR
ve čtvrtek 31. března v 18:00 v sále digitária

Hvězdárna
a planetárium
Brno

BŘEZEN

2016

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM BRNO

Kraví hora 2, Brno 616 00
tel. 541 321 287
e-mail@hvezdarna.cz
www.hvezdarna.cz
www.facebook.com/hvezdarna.brno

PRAKTICKÉ INFORMACE

KDY MÁME V BŘEZNU OTEVŘENO?

pondělí a úterý 7.30 – 15.00
středa až pátek 7.30 – 21.00
soboty 9.00 – 21.00
neděle 9.00 – 16.30

Aktuální otevírací doba na www.hvezdarna.cz/program
Pokladna se uzavírá půl hodiny po začátku posledního pořadu.

JAKÉ JE VSTUPNÉ?

digitárium	125/100 Kč (základní/snížené)
školní pořady	80 Kč (jednotné)
pozorování	80 Kč (jednotné)
přednášky	80 Kč (jednotné)
ZTP/P	zdarma

Na snížené vstupné do digitária mají nárok návštěvníci ve věku od 0 do 26 let, nad 65 let a držitelé průkazu ZTP. Vstupní hala s expozicí a vyhlídkou je zdarma. Zakoupit si můžete volnou vstupenku na libovolný astronomický pořad. Více informací v pokladně. Platit u nás můžete v hotovosti i bezkontaktní kartou.

ZAJISTĚTE SI VAŠE MÍSTO

Svoji vstupenku si můžete zakoupit přímo u nás nebo na některé z pokladen Turistického informačního centra města Brna www.ticbrno.cz. Pohodlně si můžete zajistit své místo pomocí e-vstupenky prostřednictvím www.hvezdarna.cz/program

POŘADY PRO ŠKOLY

Vzdělávací pořady pro mateřské, základní i střední školy objednávejte na www.hvezdarna.cz/objednavky (nepřetržitě) anebo telefonicky na číslech 541 321 287 nebo 777 605 310 (v pracovní dny od 7.30 do 15.30). Další informace o vzdělávacích pořadech hledejte na www.hvezdarna.cz/skoly

BUDETE SI POTŘEBOVAT ODLOŽIT?

K odložení svršků i menších zavazadel zdarma.

JAK TO U NÁS CHODÍ?

Naše představení začínají včas. Po začátku představení z bezpečnostních důvodů nepouštíme zpozdilé návštěvníky do sálu digitária, exploračního, planetária či pozorovatelny. V celé budově je zákaz kouření, do sálu nenoste jídlo ani pití. Vyjma vodičích psů není dovolen vstup zvířatům. Mobilní telefony mohou rušit ostatní. K dispozici máte Wi-Fi připojení zdarma. Prakticky celá budova je bezbariérová, v případě nutnosti požádejte o asistenci v pokladně. Jsme hvězdárnou, proto při pozorování a v sále digitária nepoužívejte žádné osvětlení. Rušíte tím ostatní a sami se oslňujete. Pro vaši bezpečnost jsou všechny prostory monitorovány kamerovým systémem. Nevěřte legendám, park Kraví hory je bezpečný i po setmění.

KDE SE NAJÍTE?

Určitě nám nebude vadit, když si v našem foyer vybalíte svoje svačiny. K dispozici jsou také automaty na studené i teplé nápoje, stejně jako jednoduché občerstvení. V okolí také najdete několik velmi dobrých i velmi špatných restaurací.

NAVŠTIVTE NÁŠ ASTRO OBCHOD

V otevíracích hodinách u nás zakoupíte netradiční suvenýry, plakáty, hračky i odborné publikace.

JAK SE K NÁM DOSTANETE?

Městskou hromadnou dopravou vás k nám zaveze tramvaj č. 4, která jede kolem hlavního vlakového nádraží, náměstí Svobody nebo ulici Česká. Využít můžete i autobus č. 81, který jezdí mezi Štefánikovou čtvrtí (přes náměstí Míru) a Českou. V obou případech dojedete až na náměstí Míru v Masarykově čtvrti.

POZOR! OPRAVA PŘÍJEZDOVÉ SILNICE

Do poloviny roku 2016 je výrazně omezena přímá dopravní dostupnost Hvězdárny a planetária Brno. Potřebujete-li se dostat až k budově, informujte se na 541 321 287 nebo 777 605 310.

STAŇTE SE NAŠIMI PARTNERY

Možnosti podpory našich aktivit objevíte na stránkách www.hvezdarna.cz/donator Pronajmout si můžete celou anebo jen část budovy Hvězdárny a planetária Brno – viz www.hvezdarna.cz/pronajem

ENGLISH ONLY

Most performances in the hall of the Digitarium are simultaneously projected in English. Ask the receptionist.

CO KDYŽ SE CHCETE VYFOTOGRAFOVAT?

Pro soukromé účely si fotografujte dle libosti. S výjimkou digitária a pozorovatelny, kde rušíte projekci.

E-NEWS

www.facebook.com/hvezdarna.brno
www.zeremevesmir.cz
www.hvezdarna.cz/zpravodaj

STÍŽNOSTI I POCHVALY

Obraťte se přímo na reditel@hvezdarna.cz nebo telefonicky na 541 321 287.

MIMOŘÁDNÉ AKCE

LiStOVáNí.cz:

LEGENDA Z + H (Miroslav Zikmund a Jiří Hanzelka)

LiStOVáNí tentokrát udělá výjimku a z pestré žánrové palety uvede cestopis. Cílem tohoto LiStOVáNí bude Hanzelku se Zikmundem přiblížit dnešním generacím, kterým vše připadá tak samozřejmé a netuší, že tihle dva byli a navždy budou opravdoví "frajeři". Účinkují: Pavel Oubram a Tomáš Drápela.

19. března ve 20:00 v sále digitária
vstupné 150 Kč

JÓGA NA HVĚZDÁRNĚ

Vyzkoušejte jógu poněkud netradičně.

2. 9., 16., 23. a 30. března v 18:30, vstupné 125 Kč

RELAXACE POD HVĚZDAMI

Přijďte si vychutnat hvězdnou oblohu malého planetária.

každou středu a pátek v 17:15 v malém planetáriu
pořad je vhodný pro děti od 13 let i dospělé, délka pořadu: 30 minut
vstupné 60 Kč

PODPORUJÍ NÁS

BŘEZEN 2016

po	úř	st	čt	pá
	<p>01 ☾ Měsíc v poslední čtvrti, setkání Měsíce, Marsu a Saturnu</p> <p>10:00 SE ZVÍRÁTKY O VESMÍRU 10:00 PROHLÍDKA EXPLORATORIA 14:00 ÚŽASNÉ PLANETY</p>	<p>02 setkání Měsíce, Marsu a Saturnu na ranní obloze</p> <p>10:00 SE ZVÍRÁTKY O VESMÍRU 10:00 PROHLÍDKA EXPLORATORIA 14:00 ÚŽASNÉ PLANETY 15:30 ASTRONAUT 17:15 RELAXACE POD HVĚZDAMI 18:30 SLUNEČNÍ SUPERBOURE 18:30 JÓGA NA HVĚZDÁRNĚ 20:00 POZDROVÁNÍ OBLDHY</p>	<p>03</p> <p>10:00 SE ZVÍRÁTKY O VESMÍRU 10:00 PROHLÍDKA EXPLORATORIA 14:00 ÚŽASNÉ PLANETY 15:30 ASTRONAUT 18:00 PŘEDNÁŠKA, JAZYK A POZNÁVÁNÍ SVĚTA 20:00 POZDROVÁNÍ OBLDHY</p>	<p>04</p> <p>10:00 SE ZVÍRÁTKY 10:00 PROHLÍDKA 14:00 ÚŽASNÉ PLANETY 15:30 ASTRONAUT 17:15 RELAXACE 18:30 SLUNEČNÍ 20:00 POZDROVÁNÍ</p>
<p>07 ZAVŘENO</p>	<p>08 ZAVŘENO</p>	<p>09 ● Měsíc v novu</p> <p>17:15 RELAXACE POD HVĚZDAMI 18:30 SLUNEČNÍ SUPERBOURE 18:30 JÓGA NA HVĚZDÁRNĚ 20:00 POZDROVÁNÍ OBLDHY</p>	<p>10</p> <p>18:00 PŘEDNÁŠKA, SCIENCE TO GO 20:00 POZDROVÁNÍ OBLDHY</p>	<p>11</p> <p>17:15 RELAXACE 18:30 SLUNEČNÍ 20:00 POZDROVÁNÍ</p>
<p>14</p> <p>18:30 METEOR TÝDEN: GEORGE MENDEL BYL METEOROLOGEM, JAK PROBÍHÁJÍ METEOROLOGICKÁ MĚŘENÍ?</p>	<p>15 ☽ Měsíc v první čtvrti</p> <p>18:30 METEOR TÝDEN: O PŘEDPOVĚDI POČASÍ!</p>	<p>16</p> <p>17:15 RELAXACE POD HVĚZDAMI 18:30 SLUNEČNÍ SUPERBOURE 18:30 METEOR TÝDEN: VODA V NAŠÍ KRAJINĚ 18:30 JÓGA NA HVĚZDÁRNĚ 20:00 POZDROVÁNÍ OBLDHY</p>	<p>17 setkání Měsíce a hvězdy Polux ze souhvězdí Bližerů</p> <p>18:30 METEOR TÝDEN: ZMĚNA KLIMATU ANEB O KRITICKÝCH 2° C. BUDEME MÍT POVDIŠNĚ I SUCHO? 20:00 POZDROVÁNÍ OBLDHY</p>	<p>18</p> <p>17:15 RELAXACE 18:30 SLUNEČNÍ 18:30 METEOR TÝDEN: BRÁNĚ, V 20:00 POZDROVÁNÍ</p>
<p>21 setkání Měsíce a Jupiteru na noční obloze</p> <p>ZAVŘENO</p>	<p>22 ZAVŘENO</p>	<p>23 ☽ Měsíc v úplňku</p> <p>17:15 RELAXACE POD HVĚZDAMI 18:30 SLUNEČNÍ SUPERBOURE 18:30 JÓGA NA HVĚZDÁRNĚ 20:00 POZDROVÁNÍ OBLDHY</p>	<p>24 setkání Měsíce a hvězdy Spica ze souhvězdí Parvy</p> <p>10:00 SE ZVÍRÁTKY O VESMÍRU 10:00 PROHLÍDKA EXPLORATORIA 14:00 ÚŽASNÉ PLANETY 15:30 ASTRONAUT 18:00 PŘEDNÁŠKA, OBECNÁ TEORIE RELATIVITY, GRAVITACE PODLE EINSTEINA 20:00 POZDROVÁNÍ OBLDHY</p>	<p>25</p> <p>10:00 SE ZVÍRÁTKY 10:00 PROHLÍDKA 14:00 ÚŽASNÉ PLANETY 15:30 ASTRONAUT 17:15 RELAXACE 18:30 SLUNEČNÍ 20:00 POZDROVÁNÍ</p>
<p>28 setkání Měsíce, Marsu, Saturnu a hvězdy Antares ze Štíra</p> <p>14:00 SE ZVÍRÁTKY O VESMÍRU 15:30 ÚŽASNÉ PLANETY 17:00 ASTRONAUT</p>	<p>29 setkání Měsíce, Marsu, Saturnu a hvězdy Antares ze Štíra</p> <p>ZAVŘENO</p>	<p>30 setkání Měsíce, Marsu, Saturnu a hvězdy Antares ze Štíra</p> <p>17:15 RELAXACE POD HVĚZDAMI 18:30 SLUNEČNÍ SUPERBOURE 18:30 JÓGA NA HVĚZDÁRNĚ 20:00 POZDROVÁNÍ OBLDHY</p>	<p>31</p> <p>18:00 PŘEDNÁŠKA, JAK URČIT NEJLEPŠÍ PARTNERKY A JÍDLO TEORIE HER A KONFLIKTY 20:00 POZDROVÁNÍ OBLDHY</p>	
po	úř	st	čt	pá

Obr. 15 Program Hvězdárny a planetária na měsíc březen (2. strana)

	so	ne
ZVÍRÁTKY O VESMÍRU OHĹÍDKA EXPLORATORIA ASNÉ PLANETY TRONAUT LAXACE POD HVĚZDAMI UNEČNÍ SUPERBOUŘE ZOROVÁNÍ OBLOHY	05 10:00 PTAČÍ OSTROV 14:00 PTAČÍ OSTROV 15:30 PTAČÍ OSTROV 17:00 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE 18:30 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE 20:00 POZOROVÁNÍ OBLOHY	06 10:00 PTAČÍ OSTROV 14:00 PTAČÍ OSTROV 15:30 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE
LAXACE POD HVĚZDAMI UNEČNÍ SUPERBOUŘE ZOROVÁNÍ OBLOHY	12 10:00 PTAČÍ OSTROV 14:00 PTAČÍ OSTROV 15:30 PTAČÍ OSTROV 17:00 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE 18:30 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE 20:00 POZOROVÁNÍ OBLOHY	13 10:00 PTAČÍ OSTROV 14:00 PTAČÍ OSTROV 15:30 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE
LAXACE POD HVĚZDAMI UNEČNÍ SUPERBOUŘE TĚTO TÝDEN: ŇANĚ, VÍTE, CO DÝCHÁTE? ZOROVÁNÍ OBLOHY	19 10:00 PTAČÍ OSTROV 14:00 PTAČÍ OSTROV 15:30 PTAČÍ OSTROV 17:00 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE 18:30 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE 20:00 POZOROVÁNÍ OBLOHY 20:00 LISIOVÁNÍ: LEGENDA Z + H (Miroslav Zikmund a Jiří Hanzelka)	20 setkání Měsíce a hvězdy Regulus, jarní rovnodennost 10:00 PTAČÍ OSTROV 14:00 PTAČÍ OSTROV 15:30 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE
ZVÍRÁTKY O VESMÍRU OHĹÍDKA EXPLORATORIA ASNÉ PLANETY TRONAUT LAXACE POD HVĚZDAMI UNEČNÍ SUPERBOUŘE ZOROVÁNÍ OBLOHY	26 10:00 PTAČÍ OSTROV 14:00 PTAČÍ OSTROV 15:30 PTAČÍ OSTROV 17:00 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE 18:30 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE 20:00 POZOROVÁNÍ OBLOHY	27 10:00 PTAČÍ OSTROV 14:00 PTAČÍ OSTROV 15:30 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE

změna programu vyhrazena

POŘADY V DIGITÁRIU

SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE

Představení Sluneční superbouře vám vysvětlí, jakým způsobem Slunce ovlivňuje dění na planetě Zemi. Během přestavby magnetického pole, erupcí a výronů sluneční hmoty vzniká oblak horké plazmy, který se řítí prostorem Sluneční soustavy rychlostí až několika milionů kilometrů v hodině. Pokud narazí na planetu Zemi, vytváří nejen polární záře, ale přímo zasahuje do našich každodenních životů. Namluvil Vojtěch Dyk. Součástí představení je unikátní projekce od Pavla Karase, která dokumentuje fantastickou kvalitu slunečních observatoří.

každou středu, pátek a sobotu v 18:30
každou sobotu v 17:00 a neděli v 15:30
pořad je vhodný pro děti od 12 let a dospělé, délka představení: 55 minut
english audio available

PTAČÍ OSTROV

Jak drží svět pohromadě? Kde najdeme Ptačí ostrov? Má Měsíc skutečně tisíc tváří? Kam ukazuje Severní hvězda? A podaří se Tomášovi s Alenkou zachránit kouzelnou říši za knihovnou? Budeme svědky pátrání po kouzelném klíči od tajemného globusu a staneme se svědky objevu neobyčejně krásného drahokamu, průzračného jako měsíční svit. Představení vzniklo jako společný projekt Hvězdárny a planetária Brno a společnosti Charta Lintea, scénář Jan Šotkovský, režie Petr Hloušek. V dětských rolích hraje Adéla Ondrušová a Vojtěch Ventruha, v dospělých herci Městského divadla Brno. Součástí představení je prohlídka hvězdné oblohy.

každou sobotu v 10:00, 14:00 a 15:30
každou neděli v 10:00 a 14:00
pořad je vhodný pro děti od 5 let, délka představení: 55 minut

SE ZVÍRÁTKY O VESMÍRU

Ježek, zajíc, krtek a sova jsou čtyři kamarádi, kteří se sešli na kraji lesa, aby prozkoumali hvězdnou základnu.

mimořádně o jarních a velikonočních prázdninách v 10:00, v pondělí 28. 3. ve 14:00
délka představení: 45 minut, pořad je vhodný pro děti od 5 let

ÚŽASNÉ PLANETY

V představení pro celou rodinu nahlédnete pod pokličku vzniku Sluneční soustavy a zjistíte, kdy a kde se vzalo Slunce s planetami.

mimořádně o jarních a velikonočních prázdninách ve 14:00, v pondělí 28. 3. ve 15:30
délka představení: 55 minut, pořad je vhodný pro děti od 10 let a dospělé

ASTRONAUT

Vydáme se na průzkum vesmíru na palubě Mezinárodní kosmické stanice a nahlédneme i dovnitř astronautova těla.

mimořádně o jarních a velikonočních prázdninách v 15:30, v pondělí 28. 3. ve 17:00
délka představení: 55 minut, pořad je vhodný pro děti od 10 let a dospělé

POZOROVÁNÍ HVĚZDNÉ OBLOHY

Hlavní "hvězdou" březnového nočního nebe se bezesporu stane planeta Jupiter. Dalekohledy v naší pozorovatelně odhalí nejen blízké Galileovy měsíce, ale za příznivých podmínek spatříme na vlastní oči i velkou rudou skvrnu v atmosféře tohoto plynného obra. V druhé polovině měsíce se zaměříme také na našeho nejbližšího souseda. To vše s odborným výkladem.

středa až sobota ve 20:00
pozorování probíhá pouze za hezkého počasí
v případě nepříznivého počasí je připraven náhradní program v sále malého planetária
délka pořadu: 60 minut

Obr. 16 Program Hvězdárny a planetária na měsíc březen (2. strana)

RELAXACE POD HVĚZDAMI

Přijďte si vychutnat hvězdnou oblohu malého planetária.

každou středu a pátek v 17:15 v malém planetáriu (kromě 20. dubna)
pořad je vhodný pro děti od 13 let i dospělé, délka pořadu: 30 minut
vstupné 60 Kč

JÓGA NA HVĚZDÁRNĚ

Vyzkoušejte jógu poněkud netradičně. Vhodné pro muže i ženy všech věkových kategorií, pro začátečníky i pokročilé.

6., 13., 20. a 27. dubna v 18:30
vstupné 125 Kč

ČAS KOLEM NÁS

I v dubnu máme připravenou speciální akci nejen pro děti. Co je to čas, jak se v průběhu let měnil a jak se dnes měří? Jak se počítá vesmírný čas a kolik hodin mají na Saturnu? V sobotu 30. dubna 2016 to bude přesně 100 let, co se na území České republiky objevil letní čas a my budeme slavit.

30. dubna od 13:00 do 17:00
vstupné 50 Kč

PŘEDNÁŠKY

NA SOPKÁCH STŘEDNÍ AMERIKY

Země Střední Ameriky, jako je Nikaragua, Kostarika a Salvador, jsou při pacifickém pobřeží lemovány pásem aktivních sopek. V blízkosti často gigantických vulkánů vznikla nejen hlavní města všech tří zemí, ale také množství dalších velkých osad. Všechny jsou ohrožovány nejen sopečnou činností, ale i pravidelnými zemětřeseními v důsledku podsouvání dna Tichého oceánu pod pevninu Střední Ameriky – s tím také souvisí nebezpečné vlny tsunami. Pro středoamerické sopky jsou vedle lávových proudů, spadu sopečného popela a výstupů jedovatých plynů typické a obzvlášť nebezpečné pyroklastické proudy.

přednáší Antonín Pfičhystal z Geologického ústavu PFF MU v Brně
ve čtvrtek 7. dubna v 18:00 v sále digitária

ŽEŇ OBJEVŮ 2015

Tradiční a stále výjimečné ohlédnutí za nejzajímavějšími událostmi astronomie a kosmonautiky, které se odehrály v uplynulém roce. Přednáška mimořádně v 17.00 a 20.00 hodin.

přednáší Jiří Grygar z Fyzikálního ústavu Akademie věd ČR v Praze
mimořádně v úterý 12. dubna v 17:00 a 20:00

FYZIKÁLNÍ DESTERO II

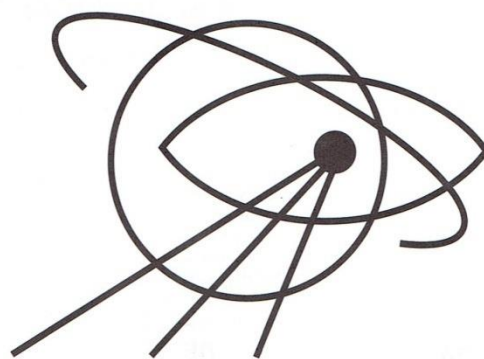
Pokračování úspěšné přednášky, která nás opět zavede do světa, ve kterém panují základní principy fyziky, které jsme do současnosti byli schopni popsat. Jejich důsledky jsou často velmi překvapivé, svým způsobem fascinující a navíc vzájemně propojené. Tentokrát se zaměříme na extrémně miniaturní svět elementárních částic, poodhalíme stavbu atomu, budeme se zabývat vztahem mezi hmotou a energií, potrápíme své hlavy kvantovou mechanikou a také si představíme základní síly, které vládnu našemu vesmíru.

přednáší Martin Zeman z Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT v Praze
ve čtvrtek 21. dubna v 18:00 v sále digitária

EVOLUCE, LIDSKÁ MYSL A NÁBOŽENSKÁ VÍRA

Můžeme pomocí evoluční teorie vysvětlit, jakým způsobem byla vytvořena lidská mysl? Kde a proč se v našich myslích berou přesvědčení o existenci nadpřirozených bytostí? Přednáška představí nejnovější objevy výzkumu na poli evoluční psychologie a kognitivní vědy. Ukážeme si doklady svědčící spíše pro tezi, že náboženská víra je produktem přirozeného výběru, a také opačné doklady ve prospěch tvrzení, že náboženská víra a její jednotlivé typy (mentální reprezentace) se zdají být spíše vedlejšími produkty struktury a procesu v naší mysli.

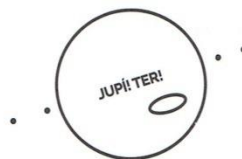
přednáší Robin Kopecký z Filozofické fakulty a Přírodovědecké fakulty KU v Praze
ve čtvrtek 28. dubna v 18:00 v sále digitária

Hvězdárna
a planetárium
Brno

DUBEN

2016

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM BRNO

Kravčí hora 2, Brno 616 00
tel. 541 321 287
e-mail@hvездarna.cz
www.hvezdarna.cz
www.facebook.com/hvezdarna.brno

PRAKTICKÉ INFORMACE

KDY MÁME V DUBNU OTEVŘENO?

pondělí a úterý 7.30 – 15.00
středa až pátek 7.30 – 22.00
soboty 9.00 – 22.00
neděle 9.00 – 18.00

Aktuální otevírací doba na www.hvezdarna.cz/program
Pokladna se uzavírá půl hodiny po začátku posledního pořadu.

JAKÉ JE VSTUPNÉ?

digitárium	125/100 Kč (základní/snížené)
školní pořady	80 Kč (jednotné)
pozorování	80 Kč (jednotné)
přednášky	80 Kč (jednotné)
ZTP/P	zdarma

Na snížené vstupné do digitária mají nárok návštěvníci ve věku od 0 do 26 let, nad 65 let a držitelé průkazu ZTP. Vstupní hala s expozicí a vyhlídkou je zdarma. Zakoupit si můžete volnou vstupenku na libovolný astronomický pořad. Více informací v pokladně. Platit u nás můžete v hotovosti i bezkontaktní kartou.

JAK KOUPIV VSTUPENKU NA VEŘEJNÝ POŘAD?

Stačí přijít k nám na pokladnu nebo některou z pokladen Turistického informačního centra města Brna www.ticbrno.cz. Výhodnější je k zakoupení elektronická e-vstupenka prostřednictvím www.hvezdarna.cz/program. Vyberete si své místo a jdete přímo na představení.

POŘADY PRO ŠKOLY

Vzdělávací pořady pro mateřské, základní i střední školy objednávejte na www.hvezdarna.cz/objednavky (nepřetržitě) anebo telefonicky na číslech 541 321 287 nebo 777 605 310 (v pracovní dny od 7.30 do 15.30). Další informace o vzdělávacích pořadech hledejte na www.hvezdarna.cz/skoly

BUDETE SI POTŘEBOVAT ODLOŽIT?

K odložení svršků i menších zavazadel zdarma.

JAK TO U NÁS CHODÍ?

Naše představení začínají včas. Po začátku představení z bezpečnostních důvodů nepouštíme zpozdilé návštěvníky do sálu digitária, exploratoria, planetária či pozorovatelny. V celé budově je zákaz kouření, do sálů nenoste jídlo ani pití. Vyjma vodičích psů není dovolen vstup zvířatům. Mobilní telefony mohou rušit ostatní. K dispozici máte Wi-Fi připojení zdarma. Prakticky celá budova je bezbariérová, v případě nutnosti požádejte o asistenci v pokladně. Jsme hvězdárnou, proto při pozorování a v sále digitária nepoužívejte žádné osvětlení. Rušíte tím ostatní a sami se oslňujete. Pro vaši bezpečnost jsou všechny prostory monitorovány kamerovým systémem. Nevěřte legendám, park Kraví hory je bezpečný i po setmění.

KDE SE NAJÍTE?

Určitě nám nebude vadit, když si v našem foyer vybalíte svoje svačiny. K dispozici jsou také automaty na studené i teplé nápoje, stejně jako jednoduché občerstvení. V okolí také najdete několik velmi dobrých i velmi špatných restaurací.

NAVŠTIVTE NÁŠ ASTRO OBCHOD

V otevíracích hodinách u nás zakoupíte netradiční suvenýry, plakáty, hračky i odborné publikace.

JAK SE K NÁM DOSTANETE?

Městskou hromadnou dopravou vás k nám zaveze tramvaj č. 4, která jede kolem hlavního vlakového nádraží, náměstí Svobody nebo ulicí Česká. Využít můžete i autobus č. 81, který jezdí mezi Štefánikovou čtvrtí (přes náměstí Míru) a Českou. V obou případech dojedete až na náměstí Míru v Masarykově čtvrti.

POZOR! OPRAVA PŘÍJEZDOVÉ SILNICE

Do poloviny roku 2016 je výrazně omezena přímá dopravní dostupnost Hvězdárny a planetária Brno. Potřebujete-li se dostat až k budově, informujte se na 541 321 287 nebo 777 605 310.

STAŇTE SE NAŠIMI PARTNERY

Možnosti podpory našich aktivit objevíte na stránkách www.hvezdarna.cz/donator Pronajmout si můžete celou anebo jen část budovy Hvězdárny a planetária Brno – viz www.hvezdarna.cz/pronajem

ENGLISH ONLY

Most performances in the hall of the Digitarium are simultaneously projected in English. Ask the receptionist.

CO KDYŽ SE CHCETE VYFOTOGRAFOVAT?

Pro soukromé účely si fotografujte dle libosti. S výjimkou digitária a pozorovatelny, kde rušíte projekci.

E-NEWS

www.facebook.com/hvezdarna.brno
www.zeremevesmir.cz
www.hvezdarna.cz/zpravodaj

STÍŽNOSTI I POCHVALY

Obraťte se přímo na reditel@hvezdarna.cz nebo telefonicky na 541 321 287.

MIMOŘÁDNÉ AKCE

KONCERT DISTANT BELLS

Již téměř tradiční vystoupení brněnské kapely Distant Bells rozezvují sál digitária, kde vás obklopí hudba Pink Floyd, obraz, hvězdy i tma.

3. dubna ve 20:00

vstupné 200 Kč

CESTOPISNÁ PŘEDNÁŠKA

Botswana a Namibie aneb 4x4 Roadtrip jižní Afrikou – David Švejnoha

4. dubna v 18:00 v sále digitária

vstupné 80 Kč

LiStOVÁní.cz:

LEGENDA Zikmund + Hanzelka

LiStOVÁní tentokrát udělá výjimku a z pestré žánrové palety uvede cestopis. Cílem tohoto LiStOVÁní bude Hanzelku se Zikmundem přiblížit dnešním generacím, kterým vše připadá tak samozřejmé a netuší, že tihle dva byli a navždy budou opravdoví "frajeři". Účinkují: Pavel Oubram a Tomáš Drápela.

24. dubna ve 20:00 v sále digitária

vstupné 150 Kč

PODPORUJÍ NÁS

Hvězdárna a planetárium Brno je příspěvkovou organizací statutárního města Brna.

B | R | N | O

DUBEN 2016

po	út	st	čt	pá
				01 17:15 RELAXACE P 18:30 TAJEMSTVÍ N 21:00 POZOROVÁNÍ
04 18:00 CESTOPISNÁ PŘEDNÁŠKA: BOTSWANA A NAMIBIE ANEB 4x4 ROADTRIP JIŽNÍ AFRIKOU	05 ZAVŘENO	06 zůstane Venuše Měsícem na denní obloze 17:15 RELAXACE POD HVĚZDAMI 18:30 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 18:30 JÓGA NA HVĚZDÁRNĚ 21:00 POZOROVÁNÍ OBLOHY	07 ● Měsíc v novu 18:00 PŘEDNÁŠKA: NA SOPKÁCH STŘEDNÍ AMERIKY 21:00 POZOROVÁNÍ OBLOHY	08 17:15 RELAXACE P 18:30 TAJEMSTVÍ N 20:00 TAJEMSTVÍ N 21:00 POZOROVÁNÍ
11 ZAVŘENO	12 17:00 ŽEŇ OBJEVŮ 2015 20:00 ŽEŇ OBJEVŮ 2015	13 17:15 RELAXACE POD HVĚZDAMI 18:30 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 18:30 JÓGA NA HVĚZDÁRNĚ 21:00 POZOROVÁNÍ OBLOHY	14 D Měsíc v první čtvrti 21:00 POZOROVÁNÍ OBLOHY	15 17:15 RELAXACE P 18:30 TAJEMSTVÍ N 20:00 TAJEMSTVÍ N 21:00 POZOROVÁNÍ
18 ZAVŘENO	19 ZAVŘENO	20 18:30 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 18:30 JÓGA NA HVĚZDÁRNĚ 21:00 POZOROVÁNÍ OBLOHY	21 18:00 PŘEDNÁŠKA: FYZIKÁLNÍ DESATERO II 21:00 POZOROVÁNÍ OBLOHY	22 ○ Měsíc v meteor 17:15 RELAXACE P 18:30 TAJEMSTVÍ N 20:00 TAJEMSTVÍ N 21:00 POZOROVÁNÍ
25 setkání Měsíce, Marsu, Satur- nu a hvězdy Antares ZAVŘENO	26 setkání Měsíce, Marsu, Saturnu a hvězdy Antares ZAVŘENO	27 17:15 RELAXACE POD HVĚZDAMI 18:30 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 18:30 JÓGA NA HVĚZDÁRNĚ 21:00 POZOROVÁNÍ OBLOHY	28 18:00 PŘEDNÁŠKA: EVOLUCE, LIDSKÁ MYSL A NÁBOŽENSKÁ VÍRA 21:00 POZOROVÁNÍ OBLOHY	29 17:15 RELAXACE P 18:30 TAJEMSTVÍ N 20:00 TAJEMSTVÍ N 21:00 POZOROVÁNÍ

Obr. 19 Program Hvězdárny a planetária na měsíc duben (2. strana)

	so	ne
RELAXACE POD HVĚZDAMI TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ POZOROVÁNÍ OBLOHY	02 10:00 PTAČÍ OSTROV 14:00 PTAČÍ OSTROV 15:30 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE 17:00 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 18:30 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 20:00 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 21:00 POZOROVÁNÍ OBLOHY	03 10:00 PTAČÍ OSTROV 14:00 PTAČÍ OSTROV 15:30 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE 20:00 KONCERT: DISTANT BELLS
RELAXACE POD HVĚZDAMI TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ POZOROVÁNÍ OBLOHY	09 10:00 PTAČÍ OSTROV 14:00 PTAČÍ OSTROV 15:30 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE 17:00 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 18:30 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 20:00 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 21:00 POZOROVÁNÍ OBLOHY	10 setkání úzkého měsíčního srpku a hvězdy Aldebaran 10:00 PTAČÍ OSTROV 14:00 PTAČÍ OSTROV 15:30 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE 17:00 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ
RELAXACE POD HVĚZDAMI TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ POZOROVÁNÍ OBLOHY	16 setkání Měsíce a hvězdy Regulus ze souhvězdí Lva 10:00 PTAČÍ OSTROV 14:00 PTAČÍ OSTROV 15:30 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE 17:00 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 18:30 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 20:00 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 21:00 POZOROVÁNÍ OBLOHY	17 setkání Marsu a hvězdy Antares ze souhvězdí Štíra 10:00 PTAČÍ OSTROV 14:00 PTAČÍ OSTROV 15:30 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE 17:00 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ
○ Měsíc v úpíku, maximum meteorického roje Lyrid RELAXACE POD HVĚZDAMI TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ POZOROVÁNÍ OBLOHY	23 10:00 PTAČÍ OSTROV 14:00 PTAČÍ OSTROV 15:30 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE 17:00 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 18:30 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 20:00 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 21:00 POZOROVÁNÍ OBLOHY	24 10:00 PTAČÍ OSTROV 14:00 PTAČÍ OSTROV 15:30 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE 17:00 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 20:00 LISIOVÁNÍ: LEGENDA ZIKMUND + HANZELKA
RELAXACE POD HVĚZDAMI TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ POZOROVÁNÍ OBLOHY	30 ☾ Měsíc v poslední čtvrti 10:00 PTAČÍ OSTROV 14:00 PTAČÍ OSTROV 15:30 SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE 17:00 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 18:30 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 20:00 TAJEMSTVÍ NEVIDIT. SVĚTŮ 21:00 POZOROVÁNÍ OBLOHY	

změna programu vyhrazena

POŘADY V DIGITÁRIU

TAJEMSTVÍ NEVIDITELNÝCH SVĚTŮ

Víme, jak vypadá svět kolem nás? Na první pohled ano. Nebo si to alespoň myslíme. Vesmír je ale mnohem podivuhodnější... My všichni jsme totiž obklopeni jevy, které nám lehce unikají. Unikátní animace a vizualizace, které využívají záběry z elektronových mikroskopů, vysokorychlostních kamer i časosběrných záběrů, nám v jedinečných detailech představí titěrně živé organismy, nanotechnologie budoucnosti i svět za zdmi obyčejného domu. A nejen to! Také naznačí, proč a jak nás podobné pohledy mohou inspirovat i v našem každodenním životě. Pořad Tajemství neviditelných světů podpořila společnost FEI, brněnský výrobce elektronových mikroskopů, produkovala National Geographic. České znění namluvil Ondřej Vetchý. Součástí představení je prohlídka hvězdné oblohy.

každou středu, pátek a sobotu v 18:30
každý pátek a sobotu ve 20:00 (kromě 1. dubna)
každou sobotu a neděli v 17:00 (kromě 3. dubna)
pořad je vhodný pro děti od 12 let a dospělé, délka představení: 55 minut
english audio available

SLUNEČNÍ SUPERBOUŘE

Představení Sluneční superbouře vám vysvětlí, jakým způsobem Slunce ovlivňuje dění na planetě Zemi. Během přestavby magnetického pole, erupcí a výronů sluneční hmoty vzniká oblak horké plazmy, který se řítí prostorem Sluneční soustavy rychlostí až několika milionů kilometrů v hodině. Pokud narazí na planetu Zemi, vytváří nejen polární záře, ale přímo zasahuje do našich každodenních životů. Namluvil Vojtěch Dyk. Součástí představení je unikátní projekce od Pavla Karase, která dokumentuje fantastickou kvalitu slunečních observatoří.

každou sobotu a neděli v 15:30
pořad je vhodný pro děti od 12 let a dospělé, délka představení: 55 minut
english audio available

PTAČÍ OSTROV

Jak drží svět pohromadě? Kde najdeme Ptačí ostrov? Má Měsíc skutečně tisíc tváří? Kam ukazuje Severní hvězda? A podaří se Tomášovi s Alenkou zachránit kouzelnou říši za knihovnou? Budeme svědky pátrání po kouzelném klíči od tajemného globusu a staneme se svědky objevu neobvykle krásného drahokamu, průzračného jako měsíční svit. Představení vzniklo jako společný projekt Hvězdárny a planetária Brno a společnosti Charta Lintea, scénář Jan Šotkovský, režie Petr Hloušek. V dětských rolích hraje Adéla Ondrušová a Vojtěch Ventruba, v dospělých herci Městského divadla Brno. Součástí představení je prohlídka hvězdné oblohy.

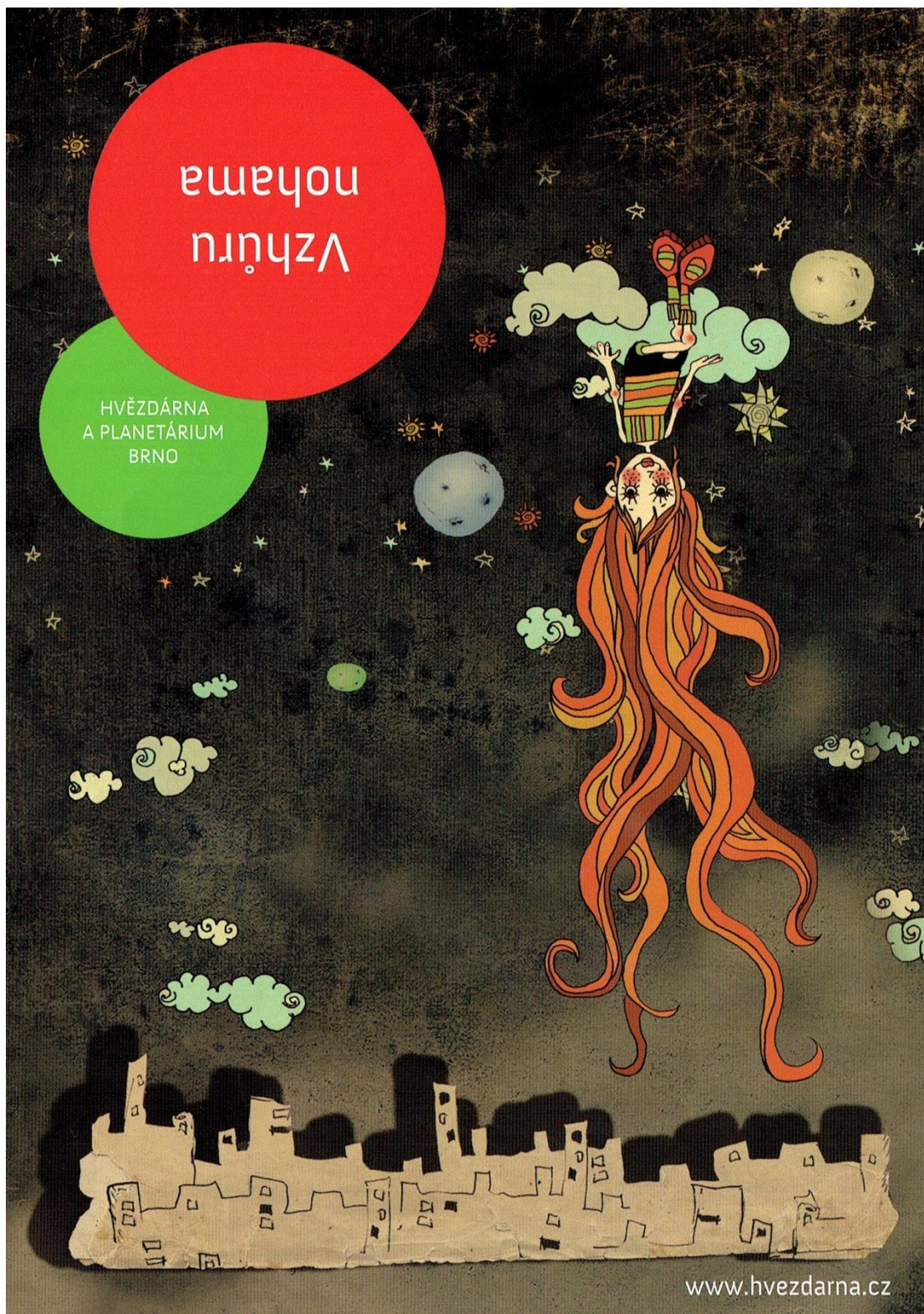
každou sobotu a neděli v 10:00 a 14:00
pořad je vhodný pro děti od 5 let, délka představení: 55 minut

POZOROVÁNÍ HVĚZDNÉ OBLOHY

Měsíc duben vyzývá nejen svým oteplením, ale především nádhernou podívanou na nočním nebi, k návštěvě naší astronomické pozorovatelný. Právě zde na všechny návštěvníky čekají moderní dalekohledy, aby jim ukázaly, co skrývá přivrácená tvář Měsíce, jak je ozdobena největší planeta Sluneční soustavy Jupiter, anebo jak se třpytí hvězdy, když si je pomocí našich teleskopů zvětlíme. Nenecháme si samozřejmě ujít ani objekty vzdáleného vesmíru.

středa až sobota ve 21:00
pozorování probíhá pouze za hezkého počasí
v případě nepříznivého počasí je připraven náhradní program v sále malého planetária
délka pořadu: 60 minut

Obr. 20 Program Hvězdárny a planetária na měsíc duben (2. strana)

Obr. 21 Leták Hvězdárny a planetária na program „Vzhůru nohama“ (1. strana)

NÁVŠTĚVA HVĚZDÁRNY A PLANETÁRIA BRNO

OTEVÍRACÍ DOBA A AKTUÁLNÍ PROGRAM

Vše podstatné najdete na www.hvezdarna.cz

VSTUPNÉ

digitárium	125 / 100 Kč (základní / snížené)
školní pořady	80 Kč (jednotné)
exploratorium	80 Kč (jednotné)
přednášky	80 Kč (jednotné)
pozorování	80 Kč (jednotné)
ZTP/P	zdarma

Na snížené vstupné do digitária mají nárok návštěvníci ve věku do 26 let, nad 65 let a držitelé průkazu ZTP. Vstupní hala s expozicí a vyhlídkou je zdarma. Zakoupit si můžete volnou vstupenku na libovolný astronomický pořad. Více informací v pokladně.

REZERVACE

Rezervujte si své místo anebo rovnou zakupte vstupenku prostřednictvím www.hvezdarna.cz/program Vstupenky na běžné pořady lze vyzvednout také v Turistickém informačním centru města Brna (www.ticbrno.cz).

Vzdělávací pořady pro mateřské, základní i střední školy objednávejte na www.hvezdarna.cz/objednavky anebo telefonicky na 541 321 287 (v pracovní dny od 7.30 do 15.30, vyjma prázdnin). Další informace najdete na www.hvezdarna.cz/skoly

DOPRAVA

Na Hvězdárnu a planetárium Brno se dostanete městskou hromadnou dopravou tramvají č. 4 nebo autobusem č. 80, konečná stanice náměstí Míru/Masarykova čtvrť. Parkování (i pro autobusy) najdete na náměstí Míru nebo u koupaliště na Kraví hoře.

NEZAPOMEŇTE

V celé budově je zákaz kouření, do sálů nenoste jídlo ani pití. Vyjma vodících psů není dovolen vstup zvířatům. Mobilní telefony mohou rušit ostatní. K dispozici máte Wi-Fi připojení zdarma. Prakticky celá budova je bezbariérová, v případě nutnosti požádejte o asistenci v pokladně.

ŠATNA

K odložení svršků i menších zavazadel zdarma.

OBČERSTVENÍ

Přímo v budově je automat na nápoje a jednoduché občerstvení, v okolí najdete několik velmi dobrých i velmi špatných restaurací.

BEZPEČNOST

Pro vaši bezpečnost jsou všechny prostory monitorovány kamerovým systémem. Nevěřte legendám, park Kraví hory je bezpečný i po setmění.

ASTRO-OBCHOD

V otevíracích hodinách u nás zakoupíte netradiční suvenýry, plakáty, hračky i odborné publikace.

STAŇTE SE NAŠIMI PARTNERY

Možnosti podpory našich aktivit objevíte na stránkách www.hvezdarna.cz/donator Pronajmout si můžete celou anebo jen část budovy Hvězdárny a planetária Brno – viz www.hvezdarna.cz/pronajem

FOTOGRAFOVÁNÍ

V celé budově je povoleno pro soukromé účely s výjimkou digitária a pozorovatelny, kde ruší projekci.

ENGLISH ONLY

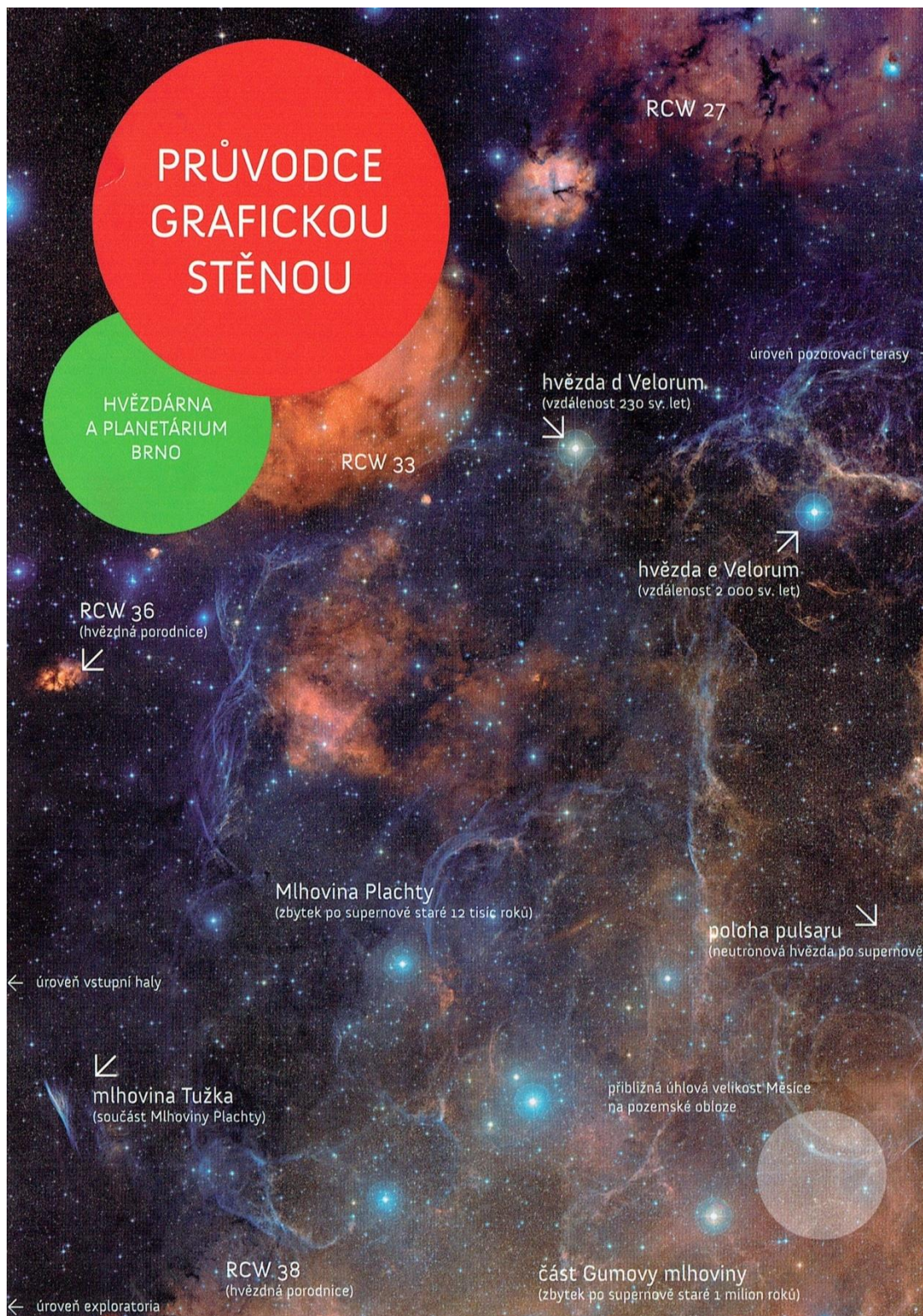
Most performances in the hall of the Digitarium are simultaneously projected in English. Ask the receptionist.

STÍŽNOSTI I POCHVALY

Obráťte se přímo na reditel@hvezdarna.cz nebo telefonicky na 541 321 287.

<http://www.hvezdarna.cz>
<http://www.facebook.com/Hvezdarna.Brno>
<http://zpravodaj.hvezdarna.cz>
+420 541 321 287

Hvězdárna a planetárium Brno
Kraví hora 2, Brno 616 00

Obr. 23 Leták Hvězdárny a planetária ke grafické stěně (1. strana)

Snímek na grafické stěně zachycuje část souhvězdí Plachty o velikosti asi 7x5 úhlových stupňů. Na skutečné obloze tak velkou plochu zakryjete vlastní dlaní na natažené ruce.

Kdybychom byli schopni vnímat infračervené záření, zjistíme, že se tímto směrem díváme na obrovský, temný oblak plynu a prachu. Má hmotnost více než půl milionu hmotností Slunce a leží od nás asi tři tisíce světelných let daleko. Podobné útvary jsou místy, kde se rodí nové hvězdy a ani tento není výjimkou.

V levé části grafické stěny najdete útvary označované jako RCW 36 a RCW 38. Jejich „rozervaný“ vzhled naznačuje, že se jedná o místa, kde právě vznikají nové hvězdy. Kolem některých tamních hvězd se dokonce sledují oblaka plynu a prachu, v nichž se formují planety. Podobně vypadala naše Sluneční soustava před necelými 5 miliardami roků.

Jenom o něco starší jsou seskupení RCW 27 a RCW 33. Ty tvoří několik desítek velmi horkých hvězd starých několik milionů roků. Jejich ultrafialové záření nutí vodíkový plyn v okolí zářit v růžové barvě.

Současně se zde podařilo nalézt velmi malé, jenom doutnající hvězdy (říká se jim červení trpaslíci) a dokonce i objekty na pozemí planet a hvězd (hnědé trpaslíky).

K nejpodivuhodnější události ale v této části vesmíru došlo zhruba před 12 tisíci roky. Původně se zde nacházela velmi hmotná hvězda, asi 15krát hmotnější než Slunce. V jejím nitru se ale vytvořilo železné jádro, které se pod tíhou vnějších vrstev zhroutilo na tzv. neutronovou hvězdu. Vytvořená rázová vlna stlačila vodíkový obal hvězdy, zahřála jej na teplotu mnoha set milionů stupňů Celsia a rychlostí přes milion kilometrů za hodinu rozhodila do okolního vesmírného prostoru.

I když se tehdy nacházela asi 800 světelných let daleko, explodující hvězda se na několik týdnů miliardkrát zjasnila a po nějakou dobu zářila na pozemské obloze stejně jasně jako Měsíc v úplňku. Naši předci nám o této události sice žádné záznamy nezanechali, dodnes zde ale sledujeme stopy po explozi, odborně označované jako supernova.

Rázová vlna šířící se kolem zaniklé hvězdy se totiž setkává s mezihvězdným plynem a prachem, který zahřívá na teplotu několika milionů stupňů Celsia. Na místě obří hvězdy pak zůstalo zkolabované jádro, tzv. neutronová hvězda. Má průměr pouze 20 kilometrů, povrchovou teplotu několik milionů stupňů Celsia a hustotu sto bilionkrát větší než voda.

Rázová vlna kolem supernovy má podobu obrovské bubliny o průměru více než sto světelných roků. Na snímku se zobrazila jako hlouček různě „potrhaných“ oblouků modře zářícího plynu. Jeden z nich má i svoje jméno. Mlhovina Tužka je dlouhá asi 5 světelných roků a představuje oblast, kde se rázová vlna supernovy setkává s obzvlášť hustým oblakem mezihvězdného plynu. Nenechte se ale mýlit – hustota těchto útvarů je stále nicotná. Doslova se jedná o zářící vakuum. Celý útvar se pak označuje jako Mlhovina Plachty.

Vyznačena je i poloha neutronové hvězdy, která je zkolabovaným jádrem původní supernovy. Tento podivuhodný objekt se rychle otáčí, jednu otočku zvládne za méně než

desetinu sekundy. Chová se proto jako zvláštní, vesmírný maják – odborně označovaný jako „pulsar PSR J0835-4510“. Na snímku ale patrný není, je totiž milionkrát slabší než nejslabší hvězdy viditelné na pozemské obloze bez dalekohledu.

Na portrétu najdeme i stopy po jiné supernově. Je mnohem starší, explodovala před více než jedním milionem roků, a vytvořila ještě větší mlhovinu (asi 5krát rozlehlejší než celá naše grafická stěna). Její slabé záření pokrývá celý snímek. Objevil ji Colin Stanley Gum, na jehož počest byla pojmenována.

Za zmínku stojí i některé jasné hvězdy. Například ta, která se označuje jako d Velorum. Představuje žlutého veleobra ve vzdálenosti asi 230 světelných let s hmotností asi 3krát větší než je hmotnost našeho Slunce. Hned vedle se nachází podobně jasná hvězda e Velorum. Ve skutečnosti leží asi 2 tisíce světelných let daleko a patří mezi veleobří hvězdy s hmotností 8krát větší než Slunce a s průměrem 30krát větším než je průměr Slunce.

Portrét na grafické stěně sestavil Davide De Martin v roce 2007 na základě fotografických záběrů zhotovených v roce 1974 na Anglo-australské observatoři dalekohledem o průměru objektivu 1,2 metru. Podklady byly původně exponovány na skleněné desky citlivé na červené, resp. modré světlo. Teprve později byly digitalizovány a spojeny dohromady. Ve výsledku se jedná o jeden z největších snímků vzdáleného vesmíru. Originální verze má rozlišení 1018 megapixelů a v nekomprimované podobě zabírá 3 gigabajty. Reprodukováno s laskavým svolením autora (www.skyfactory.org)

Grafickou stěnu Hvězdárně a planetária Brno věnovala SKANSKA, a.s.

SKANSKA

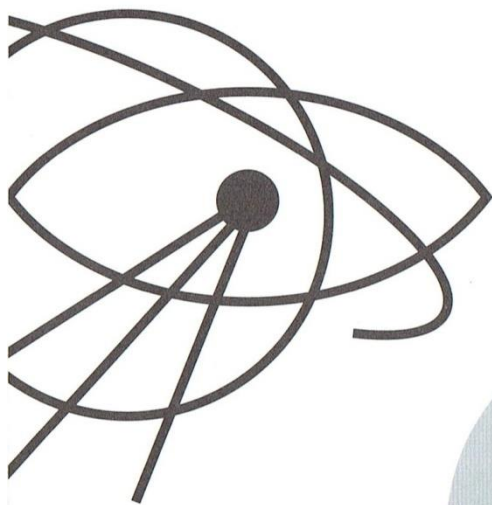

Hvězdárna a planetárium Brno je příspěvkovou organizací statutárního města Brna.

<http://www.hvezdarna.cz>
<http://www.facebook.com/Hvezdarna.Brno>
<http://zpravodaj.hvezdarna.cz>
+420 541 321 287

Hvězdárna a planetárium Brno
Kráví hora 2, Brno 616 00

Millions of stars, opaque clouds of gas and dust, hydrogen nebulae, neutron stars, red and brown dwarfs, remnants of exploded superstars... and a lot of other space objects can be found in the unique picture, which forms a three-floor prominent feature of the Brno Observatory and Planetarium interior.

Brief Guide to Graphic Wall

The picture on the graphic wall was created by Davide De Martin in 2007 on the basis of photographs taken in 1974 at the Anglo-Australian Observatory with a telescope with an objective diameter of 1.2 metres. The materials were originally exposed on glass boards sensitive to red, or rather blue light. They were later digitalized and put together. The result of that is one of the largest pictures of a distant universe. The resolution of the original picture is 1018 megapixels and uncompressed it takes up 3 gigabytes. It was reproduced through the courtesy of the author.
www.skyfactory.org

Hvězdárna
a planetárium Brno
Kráví hora 2
Brno 616 00
www.hvezdarna.cz
541 321 287

The graphic wall in the premises of the Brno Observatory and Planetarium was presented by the company

SKANSKA

B | R | N | O

Hvězdárna a planetárium Brno
je příspěvkovou organizací
statutárního města Brna.

Obr. 25 Leták Hvězdárny a planetária ke grafické stěně v anglickém jazyce (1. strana)

The picture on the graphic wall shows a part of the constellation of Vela (sail) with a size of about 7x5 angular degrees. In the real sky you could easily cover such an area with your own hand with a stretched arm. By the way, such an area of the sky could accommodate 160 full moons!

If we were able to perceive infrared radiation, we would find ourselves looking at a huge dark cloud of gas and dust. Its mass is over half million times of that of the Sun and is about 3 thousand light years far from us. Similar formations are places where new stars are born and this one is no exception. This cloud even seems to have been slowly "splitting" up into other and other stars over millions of years. In the left part of the graphic wall you can find formations marked as RCW 36 and RCW 38. Its "ragged" appearance already indicates that they are places where new stars are just coming into existence still submerged in embryonic nebulae. There are even visible hot discs around some of the stars, where new planets are being formed. This is what our Solar System also looked like 5 billion years ago.

The formations RCW 27 and RCW 33 are a little older. They are formed by several dozens of very hot stars "already" some million years old. Their ultraviolet radiation makes the hydrogen gas in the radius of many light years around them shine in beautiful pink colour. At the same time there were very small, only smouldering stars, called red dwarfs found there. And even objects too large to be planets and too small to be stars, so called brown dwarfs.

A remarkable event happened there 12 thousand years ago. Originally there was a very massive star in this part of the universe, with the mass 15 times of that of our Sun. But inside an iron core was formed and under the weight of the outer layers collapsed into a so called neutron star. The shock wave that arose as a result of the collapse compressed the hydrogen cover of the giant star, heated it to a temperature of many hundreds million degrees of Celsius and spread it into surrounding outer space at the speed of over a million kilometres per hour.

Although it was then about 800 light years far from us, the exploding star got billion times brighter for several weeks and for some time was shining in Earth's sky as brightly as a full moon. Our ancestors

did not leave us any records of this event, but we can still find traces of the explosion, scientifically called supernova.

It is because the shock wave spreading around the extinct star crashes into interstellar gas and dust, which is then heated to a temperature of up to several million degrees of Celsius. The only thing that remained in the place of the giant star was then the collapsed core, so called a neutron star. Its diameter is only 20 kilometres, surface temperature is several million degrees of Celsius and density is hundred times of that of water.

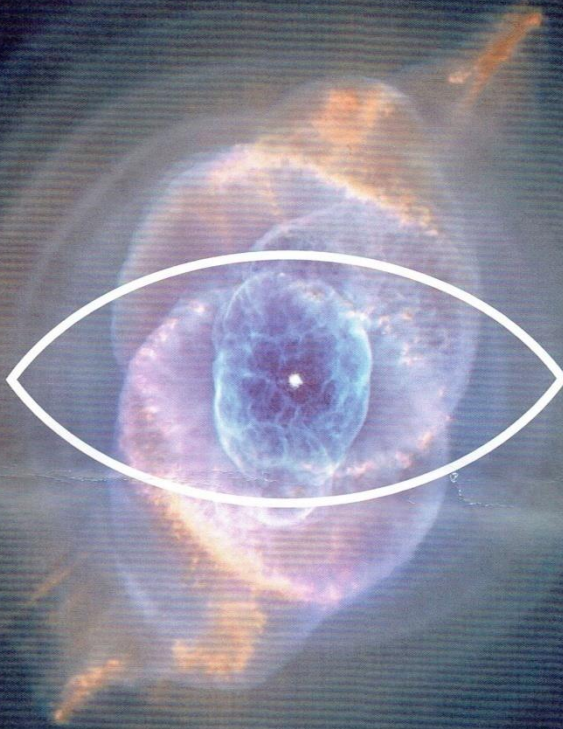
A shock wave around supernova looks like a huge bubble with a diameter of more than a hundred light years. That is why the picture shows it as a cluster of variously "ragged" arcs of shining gas. One of them even has a name. The Pencil Nebula is about 5 light years long and represents an area where a shock wave of supernova meets especially thick cloud of interstellar gas. But do not be mistaken – the density of such formations is still insignificant. Literally, it is only shining vacuum.

We also know the position of the neutron star, which is a collapsed core of the original supernova. This remarkable object quickly rotates making one revolution in less than one tenth of a second. So it is like an unusual space lighthouse, scientifically called pulsar PSR J0835-4510. It can not be seen in the picture, because it is million times weaker than the weakest stars which can be seen in Earth's sky without a telescope.

The picture also shows traces of another supernova. This one is much older and exploded more than one million years ago. It gave rise to much greater nebula (about 5 times larger than our whole graphic wall) and its weak radiation covers the whole picture. It was discovered by Colin Stanley Gum and named in his honour.

There are also some bright stars worth mentioning. For example a fixed star called Velorum is a yellow supergiant in a distance of about 230 light years with a mass about 3 times of that of our Sun. Right next to it there is a similarly bright star e Velorum. Actually it is about 2 thousand light years far from us and ranks to supergiant stars with a mass 8 times of that of the Sun and a diameter three times of than of the Sun.

www.hvezdarna.cz/astrokurz
VZRUŠUJÍCÍ CESTA ZA POZNÁNÍM

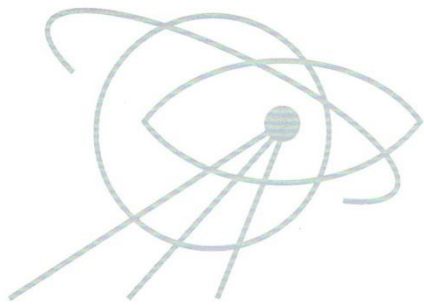
Hvězdárna a planetárium Brno, příspěvková organizace
realizuje v rámci globálního grantu CZ.1.07/1.1.02 Zvyšování kvality ve vzdělávání
v Jihomoravském kraji Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost
projekt CZ.1.07/1.1.02/02.0156

Internetový kurz základů astronomie

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky.

Obr. 27 Leták Hvězdárny a planetária na internetový kurz astronomie (1. strana)

Hvězdárna a planetárium Brno

O čem je Internetový kurz základů astronomie?

- Dozvíte se, co se děje na nebi.
- Dozvíte se, jak se na nebe vlastně dívat!
- Najdete odpovědi na záludné otázky.
- Prozradíme vám, jak si vybrat ten správný dalekohled.
- Zabrousíte do doby, kdy vznikal náš vesmír.
- Budeme společně spekulovat o nevyhnutelném zániku našeho světa.
- Nemusíte být nijak talentovaní...
- ... a přesto získáte solidní astronomické znalosti.
- Čeká na vás 92 kapitol, které doplňuje několik desítek docela jednoduchých úloh.
- Čtení zpestří stovky unikátních snímků.
- Jakmile narazíte na potíže, vždy můžete požádat o pomoc odborníka.
- Na závěr kurzu obdržíte certifikát znalce oblohy.
- Dokonce můžete absolvovat skutečnou astronomickou zkoušku.
- Úroveň kurzu garantují pracovníci Hvězdárny a planetária Brno.
- Celý tento kurz, všechny vaše konzultace, veškeré materiály jsou zdarma!

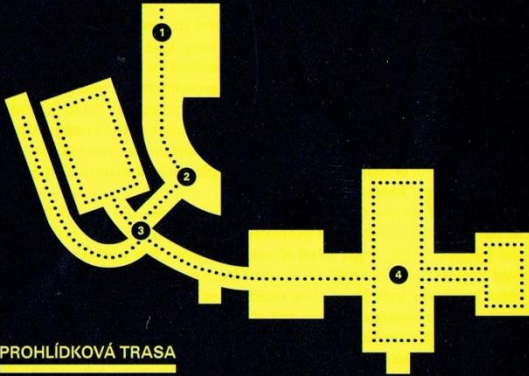
Líbí se vám tato myšlenka?

Pokud ano, pak se vydejte na adresu www.hvezdarna.cz/astrokurz

VZRUŠUJÍCÍ CESTA ZA POZNÁNÍM

**BRNĚNSKÉ
PODZEMÍ**
KOSTNICE U SV. JAKUBA

PROHLÍDKOVÁ TRASA

- 1 **VSTUPNÍ OBJEKT:** kamenné schodiště kryté kamennou zdí ve tvaru náhrobku. Na jižní straně je vyobrazeno pět svatých spřízněných s kostelem sv. Jakuba, na severní straně jména rodů brněnských měšťanů pohřbených v kostnici.
- 2 **VSTUPNÍ HALA:** nově vytvořený prostor, kde se nachází vitríny s archeologickými a antropologickými nálezy z kostnice, náhrobní kámen z bývalého svatojakubského hřbitova a socha Chárona, která vítá návštěvníky kostnice.
- 3 **EXPOZICE POD NÁMĚSTÍM:** komora se sochou Věčný svět a náhrobním kamenem, slepá chodba s plastikou Duše a Slzy a s náhrobními kameny.
- 4 **EXPOZICE POD KOSTELEM:** první komora – s plastikami Sv. Jakuba a Anděla a náhrobními kameny, hlavní (druhá) komora – s křížem, ambonem a plastikou Piety, vitráží Boží tělo a s pohřebními schránkami. Třetí komora – expozice kosterních ostatků ponechaných v původním nedotčeném stavu.

SIGHTSEEING TOUR

- 1 **ENTRANCE:** a stone staircase behind a stone wall in the shape of a tombstone. The southern side of the wall shows the images of five saints connected with St. James' while at the northern side you can read the names of burghers of Brno buried in the ossuary.
- 2 **ENTRANCE HALL:** a newly created space including the facilities for the staff and technical equipment. Six showcases display archaeological and anthropological finds discovered in the ossuary, a tombstone from the former St. James' cemetery and a statue of Charon welcoming visitors to the charnel house.
- 3 **EXPOSITION UNDER THE SQUARE:** a vault with a statue of Eternal Light and a tombstone. A blind passage with a sculpture The Soul and Tears and several tombstones.
- 4 **EXPOSITION UNDER THE CHURCH:** the first vault – with sculptures of St. James and an Angel and tombstones. The main vault – with a cross, ambo, Pietà, the Body of Christ stained glass work of art and funerary boxes. The third vault – shows the skeletal remains left untouched in their original position.

**BRNĚNSKÉ
PODZEMÍ**
KOSTNICE U SV. JAKUBA

KOSTNICE U SVATÉHO JAKUBA JAKUBSKÉ NÁMĚSTÍ

ÚTERÝ – NEDĚLE: 9.30 – 18.00

THE OSSUARY OF ST. JAMES' CHURCH JAKUBSKÉ SQUARE

TUESDAY – SUNDAY: 9.30 – 18.00

WWW.TICBRNO.CZ | WWW.BRNO.CZ

PROJEKT ZPŘÍSTUPNĚNÍ BRNĚNSKÉHO PODZEMÍ PROBÍHÁ POD ZÁŠTITOU PRIMÁTORA STATUTÁRNÍHO MĚSTA BRNA ROMANA ONDERKY

PARTNEREM PROJEKTU JE ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST U SV. JAKUBA, BRNO / A PARTNER IN THE PROJECT IS ST. JAMES' ROMAN CATHOLIC PARISH, BRNO

STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO FINANČNĚ PODPORUJE TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM MĚSTA BRNA, PŘÍSPĚVKOVOU ORGANIZACI / THE CHARTERED CITY OF BRNO PROVIDES FINANCIAL SUPPORT TO THE TOURIST INFORMATION CENTRE OF THE CITY OF BRNO, ORGANIZATION CO-FINANCED BY THE STATE BUDGET

Evropská unie
Evropský fond pro regionální rozvoj
Investice do vaší budoucnosti

ROP
Jihovýchod

B | R | N | O

Jihomoravský kraj

tic

Obr. 29 Leták Kostnice u sv. Jakuba (1. strana)

Hřbitov u kostela sv. Jakuba na dnešním Jakubském náměstí existoval již na počátku 13. století. Stejně jako další městské hřbitovy byl založen uvnitř hradeb, které bránily pozdějšímu rozšiřování. Kapacita brzo přestávala potřeбám rostoucího města stačit, proto byl zaveden výměnný systém pohřbívání: po uplynutí 10 až 12 let od pohřbu byl hrob otevřen, ostatky vyjmuty a na stejné místo byl pohřben další zemřelý. Obsah původních hrobů se pak ukládal do speciálních podzemních objektů – osárů neboli kostnic.

Přímo pod dlažbou svatojakubského kostela byla k těmto účelům pravděpodobně v 17. století zřízena tříkomorová krypta. Zpočátku se zaplňovala zvolna, ale od poloviny 18. století zde začaly vznikat dvě velké pravidelné hranice tvořené ostatky ze zrušených kostelních hrobek. K rychlému zaplňování kostnic docházelo i z důvodu častých morových a choleroých epidemií, které obyvatelstvo města doslova decimovaly. Trvalý nedostatek prostor k ukládání kostí vedl v roce 1741 k rozšíření kostnice. Jako stavebně nevhodnější se ukázalo rozšíření nové kostnice pod hřbitov a její napojení na kostelní kryptu. Nová kostnice ovšem byla naplněna již za šest let a vedení města začalo jednat o jejím dalším rozšíření propojením do Kaple mrtvých, která stála nedaleko kostela. Spojovací chodba však byla v polovině své délky předčasně ukončena a plánovaný záměr nebyl nikdy uskutečněn.

Po naplnění krypty i kostnice pod hřbitovem bylo vstupní schodiště z hlavní lodi kostela uzavřeno kamennou deskou s latinským nápisem. Josefské reformy vedly v roce 1784 ke zrušení kostelního hřbitova z hygienických důvodů. Ostatky z hrobů byly uloženy do krypty, hřbitovní zeď byla stržena a prostranství kolem kostela vydlážděno nepotřebnými náhroby. Postupem doby se na kostnici, její velikost i umístění zapomnělo.

O to větší překvapení přinesl rok 2001, kdy začal před úpravami Jakubského náměstí systematický průzkum podzemí. Několik sond do hloubky čtyř metrů potvrdilo existenci rozsáhlého pohřebního komplexu. Jednotlivé prostory byly často až po klenbu zaplněny obrovským množstvím kosterního materiálu. Počet pohřbených se odhaduje na více než 50 tisíc. Z dosud provedených antropologických rozborů vyplývá, že jsou zde pochováni oběti středověkých morových a choleroých ran, válečných událostí z doby třicetileté války a švédského obléhání.

Nahromaděná vlhkost a plísně by bez zásahu postupně vedly k rozpadu kosterního materiálu i ke zborcení a sesuvům klenebních prostor, ležících necelé dva metry pod frekventovanou vozovkou Jakubského náměstí. Proto byl jako jediná možnost záchrany této jedinečné památky zpracován návrh na revitalizaci a zpřístupnění kostnice. Při rekonstrukci byly všechny ostatky vyzvednuty, očištěny a znovu pietně uloženy na místo svého posledního odpočinku. Společně s dalšími archeologickými nálezy je expozice dokladem způsobu pohřbívání na jednom z největších městských hřbitovů v Brně.

Projekt „Zpřístupnění brněnského podzemí“ je financován ze sdružených prostředků statutárního města Brna a Evropské Unie (Regionální operační program NUTS II Jihovýchod). Více informací na www.ticbrno.cz nebo www.brno.cz.

The cemetery by St. James' Church in the present Jakubské square was established as early as the 13th century. Like other city cemeteries, it was surrounded by a wall that prevented its later extension. The capacity soon became insufficient for the growing town, and that is why an exchange burial system was adopted: after a lapse of 10 to 12 years from the burial the grave was opened, the remains of the deceased person exhumed, and a recently deceased buried in the same place. The contents of the original graves were then placed in special underground areas – charnel houses.

A three-chamber crypt was established under the paved floor of St James' Church for these purposes probably in the 17th century. At the beginning the crypt filled slowly, but from the mid-18th century two large symmetric walls of remains from emptied church sepulchres were gradually built there. The rapid filling of the charnel houses was partly due to frequent plague and cholera epidemics that literally decimated the population. The ongoing lack of space for bones from emptied graves required that the charnel house be extended in 1741. The best solution appeared to be the extension of the new ossuary under the cemetery and its connection to the church crypt. The new ossuary, however, was filled in six years and the town council began to discuss its further extension with a connection to the Chapel of the Dead near the church. However, the construction of the connecting corridor was prematurely terminated in the middle of its originally planned length, and thus the original plan has never been implemented.

When both the crypt and the ossuary under the cemetery were full, the entrance staircase from the main nave of the church was sealed with a Latin-inscribed stone slab. Josephine reforms in 1784 lead to abolishing the church cemetery for hygiene reasons. The remains from the graves were placed in the crypt, the cemetery walls were pulled down, and the area around the church was paved with unnecessary tombstones. The ossuary, its size, and location fell into oblivion after some time.

In 2001 an archaeological and underground survey was carried out before starting the renovation of Jakubské square and its findings were a great surprise. Several pilot bore holes to the depth of four metres confirmed the existence of a large burial complex. The individual rooms were filled with huge volumes of human bones often up to the vault arches. The estimated number of people buried there exceeded 50 thousand. The anthropological analyses carried out so far have shown that the bones of the victims of mediaeval plague and cholera epidemics, as well as those of the Thirty Years' War and Swedish sieges were placed in the ossuary.

The accumulated humidity and mould, if left untreated, would cause the gradual decomposition of bones and the collapse of the vault less than two metres under the busy roadway of Jakubské square. That is why the only way to preserve this unique monument was to renovate the ossuary and open it to the public. During the refurbishment, all remains were collected, cleaned and returned to their last resting place. Together with other archaeological finds, the exhibition shows the way of burying in one of the largest city cemeteries in Brno.

The "Opening of the Brno Underground to the Public" project is financed from the pooled funds of the Chartered City of Brno and the European Union (Regional Operational Programme NUTS II South-East). For more information please go to www.ticbrno.cz or www.brno.cz.

BRNĚNSKÉ

PODZEMÍ

L LABYRINT POD ZELNÝM TRHEM

Unikátní a tajemná zákoutí středověkých chodeb a sklepení, která vedou pod povrchem jednoho z nejstarších brněnských náměstí. Putování historií za poznáním využití sklepů v době svého vzniku a seznámení se s významnými postavami brněnské historie. Při prohlídce je třeba zdolat 212 schodů.

Rozsáhlé prostory společenské části podzemí situované v dolní části náměstí jsou určeny ke společensko-kulturnímu využití. Nabízíme jejich pronájem pro kulturní, gastronomické a jiné akce.

Út – Ne 9:00 – 18:00 | Zelný trh 21 | 542 212 892

labyrint@ticbrno.cz

M MINCMISTROVSKÝ SKLEP

Expozice zachycuje historii mincovní ražby v Brně na pozadí dějinných událostí. Spolu s mincemi a dalšími doklady mincovního řemesla jsou zde vystaveny i faksimile vzácných listin, fragmenty ze zbořené Královské kaple a funkční replika středověkého mincovního lisu. Vstup z Panenské ulice.

St – Po 9:30 – 18:00 | Dominikánské nám. 1 | 602 128 124

mincmistr@ticbrno.cz

K KOSTNICE U SV. JAKUBA

Druhá největší kostnice v Evropě, kterou tvoří tři pohřební komory, vznikla pravděpodobně v 17. století. Tento komplex ukrývá více než padesát tisíc lidských ostatků z dob třicetileté války, obléhání města Brna Švédy a šíření cholery a moru.

Út – Ne 9:30 – 18:00 | Jakubské náměstí | 515 919 793

kostnice@ticbrno.cz

Obr. 31 Leták Brněnského podzemí (1. strana)

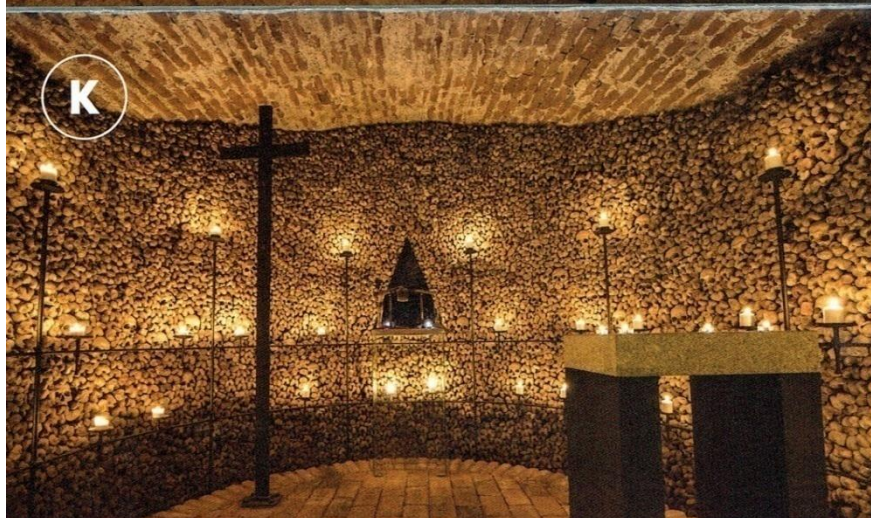
Informační leták Brněnské podzemí vznikl na základě poskytnutí dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje (dotační program Podpora zkvalitnění služeb turistických informačních center v Jihomoravském kraji v roce 2015)

Nad projektem Zpřístupnění brněnské podzemí převzal záštitu primátor statutárního města Brna. Projekt byl spolufinancován statutárním městem Brnem a Evropskou unií (program ROP NUTS II Jihovýchod, oblast podpory 2.1 – rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch).

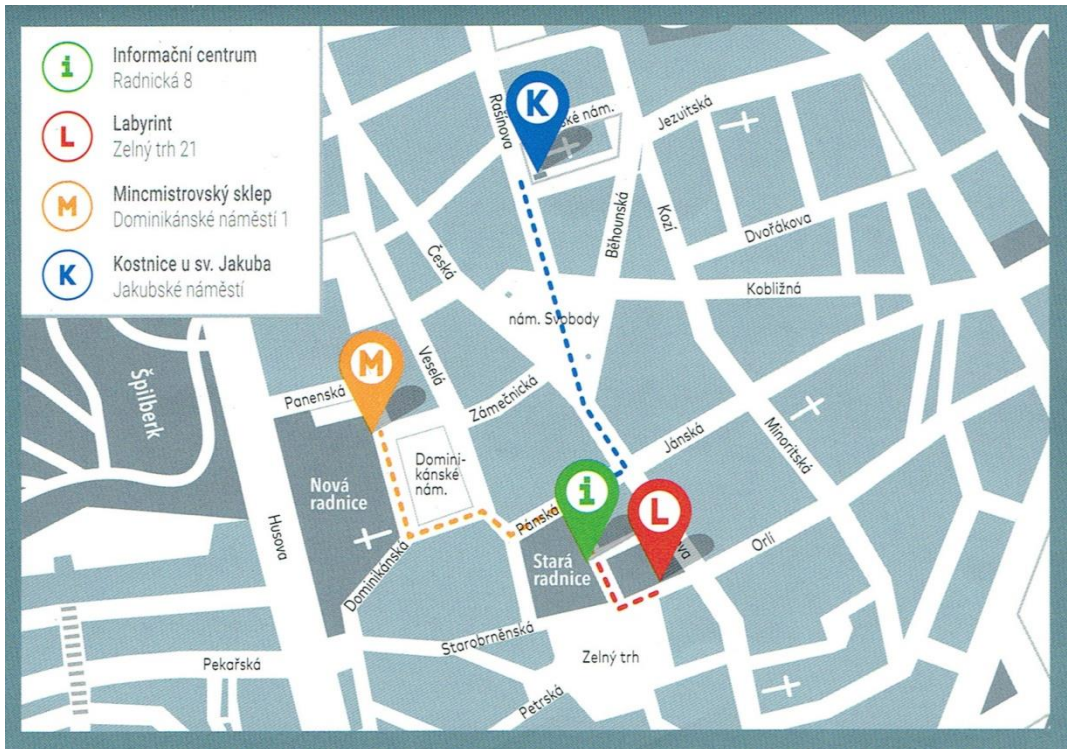

www.gotobrna.cz

Obr. 32 Leták Brněnského podzemí (1. strana)

Obr. 33 Leták Brněnského podzemí (2. strana)

Obr. 34 Leták Brněnského podzemí (2. strana)